
YRITYKSEN TALOUDELLISET VAIKEUDET

Hämeen ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Liiketalouden koulutusohjelma

Visamäki, kevät 2013

Teija Mäkinen

Visamäki
Liiketalouden koulutusohjelma
Laskentatoimi ja rahoitus

Tekijä	Teija Mäkinen	Vuosi 2013
Työn nimi	Yrityksen taloudelliset vaikeudet	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on luoda tiivis tietopaketti yritysten maksukyvyttömyydestä. Työn on tarkoitus toimia tiiviinä tietopaketina tilitoimistossa työskenteleville sekä antaa tietoa maksuvaikeuksissa oleville yrittäjille. Työn toimeksiantaja on pirkanmaalainen tilitoimisto. Työssä käytetty teoria perustuu alan kirjallisuuteen ja Internet lähteisiin.

Tutkimustyö toteutettiin kvantitatiivista tutkimustapaa käyttäen. Tutkimusta varten tehtiin haastattelu neljälle rahoitus- ja kirjanpitoalan asiantuntijalle. Tutkimuksen avulla on haluttu selvittää maksuvaikeuksien yleisimpiä syitä ja seurauksia.

Yritysten maksuvaikeudet on ajankohtainen ongelma monelle yritykselle. Mikäli yritys tunnistaa ongelmansa ja saa asiantuntevaa apua ajoissa, voidaan vaikeuksista selvitä. Maksuvaikeuksien asteesta riippuen yrityksellä on mahdollisuus selvitä ongelmista joko vapaaehtoisin tai lakisääteisin menettelyin.

Avainsanat Maksuvaikeudet, yrityssaneeraus, konkurssi

Sivut 34 s. + liitteet 4 s.

Visamäki
Degree Program in Business Economics
Accountancy and finance

Author	Teija Mäkinen	Year 2013
Subject of Bachelor's thesis	The Company's Liquidity Problems	

ABSTRACT

The goal of this thesis was to create a compact information package on the company's inability to pay for a person working in an accounting company. In addition the information collected in the thesis can be used as a tool for entrepreneurs in the situation of the disclosure of financial difficulty. The client of the thesis is an accounting company from Tampere. The theory of the thesis is based on the trade literature as well as Internet sources.

The thesis used the qualitative research method. The thesis includes a survey conducted for four accounting and financial experts. The purpose of the research was to determine the most common causes, and consequences of financial difficulties.

Companies' financial difficulties are currently a problem for many companies. The company can deal with the issues if it is able to identify the problems and obtain expert assistance. Depending on the intensity of the financial difficulties, the company is able to cope with their problems either through voluntary or statutory procedures

Keywords Financial difficulties, complete reorganization of a company, bankruptcy

Pages 34 p. + appendices 4 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
1.1	Työn tavoite.....	1
1.2	Työn toteutustapa	1
1.3	Toimeksiantaja	2
2	OSAKEYHTIÖ	3
2.1	Yksityinen osakeyhtiö vai julkinen osakeyhtiö.....	4
2.2	Osakeyhtiön tilinpäätös ja asiakirjat	4
2.3	Osakeyhtiön selvitystila	5
3	YRITYKSEN MAKSUKYVYTTÖMYYS	6
3.1	Maksuvalmiuden tunnusluvut	6
3.1.1	Current ratio.....	6
3.1.2	Quick ratio ("happotesti"):	7
3.1.3	Rahoituskulujen hoitokate	7
3.1.4	Käyttöpääoma.....	8
3.2	10 Tärkeää kohtaa maksuvaikeuksista kärsiville yrittäjille	8
3.3	Maksuvaikeudet yrityksillä vuonna 2012	9
3.4	Rehabilitaatio ja Likvidaatio	11
3.5	Insolvenssimenettelyn keskeisten toimijoiden roolit	12
3.7	Merkkejä maksuhäiriöstä	12
3.8	Maksukyvyttömyyden syyt	13
4	VAPAAEHTOINEN SANEERAUS.....	14
4.1	Yritystoiminnan sopeuttaminen	14
4.2	Maksusopimus ostovelkoihin.....	15
4.3	Kertasuoritus lainojen maksuun	15
5	LAKISÄÄTEINEN YRITYSSANEERAUS	16
5.1	Yrityssaneeraukseen hakeutuminen	17
5.2	Aloittamisvaihe	18
5.2.1	Saneeraushakemus.....	18
5.2.2	Velallisen ja velkojan yhteinen hakemus	19
5.2.3	Velkojan yksin tekemä hakemus	19
5.3	Esteet saneeraus menettelylle.....	19
5.4	Saneerausohjelman suunnitteluvaihe ja saneerausohjelma	19
5.4.1	Saneerausvelkojen jaottelu	20
5.4.2	Saneerausohjelman sisältö.....	20
5.5	Päätöksen teko- ja ohjelman vahvistamisvaihe.....	20
5.6	Saneerausohjelman toteuttaminen.....	21
6	KONKURSSI	22
6.1	Konkurssiin hakeutuminen.....	23
6.2	Konkurssiin asettaminen	24
6.2.1	Pesäluettelo.....	24

6.2.2	Velallisselvitys	24
6.3	Julkisselvitys	25
6.4	Konkurssivalvonta.....	25
6.5	Konkurssipesän lopputilitys	26
7	TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN JA TULOKSET	28
7.1	Tutkimuksen käytännön toteutus	28
7.2	Tutkimusmenetelmän haasteet	28
7.3	Tutkimustulokset.....	29
7.4	Esimerkkejä yrityksen maksuvalmiudesta	30
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	33
	LÄHTEET	35

Liite 1	Saatekirje
Liite 2	Haastattelukysymykset
Liite 3	Esimerkki konkurssiin menneen yrityksen taseesta
Liite 4	Esimerkki konkurssiin menneen yrityksen tuloslaskelmasta

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda tietopaketti tilitoimiston työntekijöiden ja asiakkaiden käyttöön.

Taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten määrä on lisääntynyt viime vuosina. Maailmanlaajuinen taloudellinen epävarmuus näkyy Suomenkin yritysmaailmassa. Taloudellisten vaikeuksien kohdatessa on tärkeää saada oikeanlaista ohjausta siitä, miten tilanteesta voidaan selvitä. Tärkeintä on myöntää tosiasiat ja lähteä järjestelmällisesti tekemään päätöksiä, jotka auttavat taloudellisen tilanteen parantamiseen.

Talouden velkaantumiskierre täytyy katkaista ajoissa. Konkurssiuhan alla olevan yrityksen tilanne tulee selvittää tarkasti ja nopeasti, että voidaan aloittaa tarvittavat tervehdyttämistoimenpiteet.

Vaikeassa ja välittömässäkin konkurssiuhassa olevia yrityksiä on pystytty tervehdyttämään oikeanlaisella, nopealla ja asiantuntevalla toiminnalla. Konkurssia tulee aina välttää viimeiseen asti, sillä sen vaikutukset ovat pitkäaikaiset tulevaisuuttakin ajatellen. Konkurssin tehneiden yrittäjien asema on yleensä vaikea sekä taloudellisesti että luottamuksellisesti. (Tusa n.d.)

1.1 Työn tavoite

Työn tavoitteena on selvittää, mitä seuraa yrityksen maksuvaikeuksista. Lisäksi halutaan selvittää, mitkä ovat yleisimmät syyt talousvaikeuksiin joutumiselle, ja millaisia mahdollisuuksia niistä on selvitä. Työssä halutaan selvittää myös mikä on konkurssi, ja millä perusteella yrityksellä on mahdollisuus päästä yrityssaneeraukseen.

Opinnäytetyössä etsitään vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Minkä vuoksi yritykset joutuvat taloudellisiin ongelmiin?
- Millaista rahoitusta taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys voi saada?
- Miten yritys voi selvitä kriisitilanteesta?

1.2 Työn toteutustapa

Kysymyksiin haetaan vastauksia sekä aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta että haastatteluiden kautta. Opinnäytetyötä varten on haastateltu keväällä 2013 neljää rahoitus- ja kirjanpitoalan asiantuntijaa, joilla on jokaisella kokemusta oman työnsä kautta yritysten maksuvaikeuksista. Tällä tavoin on saatu aiheeseen asiantuntijoiden mielipiteitä useammasta näkökulmasta. Tutkimuksen avulla on haluttu selvittää, mitkä ovat maksuvaikeuksien yleisimpiä syitä, mitä niistä seuraa ja miten ne voitaisiin tunnistaa ajoissa. Haastattelut on suoritettu kasvokkain haastatteleamalla sekä sähköisesti.

Kysymykset on asetettu niin, että haastateltava on pystynyt vastaamaan niihin yleisellä tasolla.

Koska yritysten maksuvaikeudet ja taloudelliset ongelmat ovat arkaluontoisia asioita yrittäjille, varsinaista maksuvaikeuksissa olevaa esimerkiksi yritystä ei työssä ole. Työn liitteistä löytyy kuitenkin esimerkki konkurssiin joutuneen yrityksen taseesta ja tuloslaskelmasta.

Työ on haluttu rajata käsittelemään etenkin talousvaikeuksissa olevia osa-alueita. Opinnäytetyössä on kahdeksan lukua. Teoriaosuudessa käsitellään vaiheittain yrityksen maksukyvyttömyystilanteita. Haastatteluosuuden kautta syvennyttään aiheeseen käytännön kokemusten kautta.

1.3 Toimeksiantaja

Toimeksiantaja on tilitoimisto pirkanmaalainen tilitoimisto. Yritys on perustettu vuonna 2008. Toiminta on kasvanut nopeasti, yrityksellä on kaksi toimipistettä tällä hetkellä.

Yritys tarjoaa asiakkailleen kaikki taloushallinnon palvelut. Toiminnan peruslähtökohtia ovat asiakkaiden informoiminen, taloushallinnon raporttien selkeys ja helppolukuisuus, toiminnan tehokkuus ja reaaliaikaisuus. Käytettävien välineiden ja ohjelmistojen nykyaikaisuus ja työntekijöiden jatkuva kouluttaminen takaavat palvelun laadun. Asiakaslähtöisyys ja laaja-alainen asiakaspalvelu ovat tärkeitä asioita. Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella voidaan todeta toiminnan olevan varsin onnistunutta.

Yrityksessä työskentelee tällä hetkellä omistajien lisäksi 16 henkilöä. Toiminta on kasvanut nopeasti viimeisen viiden vuoden aikana.

Kirjanpito-ohjelmistojen kehityksen myötä tilitoimistot ja niissä työskentelevät kirjanpitäjät pystyvät reaaliaikaisesti seuraamaan asiakasyritystensä talouden kehittymistä. On tärkeää osata tulkita merkkejä myös silloin, kun talous on kehittymässä huonompaan suuntaan. Vaikeuksissa ollessaan yrittäjät tarvitsevat erityisesti neuvontaa ja opastusta, että tilanne saataisiin korjattua oikeaan suuntaan.

2 OSAKEYHTIÖ

Osakeyhtiötä perustettaessa osakkeen omistajat tekevät kirjallisen perustamissopimuksen, minkä täytyy jokaisen osakkeen omistajan allekirjoittaa. Osakkeen omistajat merkkäävät perustamissopimukseen minkä määrän ostavat osakkeita. Vähimmäisosakepääoma on 2500€, yrityksen osakkaat voivat maksaa osakkeensa joko rahalla tai muulla omaisuudella. Muulla omaisuudella maksamista kutsutaan apportiksi. Osakas voi maksaa merkkäämansa osakkeet myös näiden kahden yhdistelmänä.

Perustamissopimuksessa täytyy ilmetä:

Sopimuksen ajankohta, osakkeiden omistajat ja määrät jotka he omistavat, osakkeiden merkintähinta eli osakkeesta yritykselle maksettava summa, ajankohta milloin osakkeet maksetaan sekä hallituksen jäsenet ja yhtiöjärjestys. Perustamissopimuksessa voidaan mainita myös toimitusjohtaja, hallintoneuvostonjäsenet, hallituksen ja hallintoneuvoston puheenjohtajat ja yhtiön tilintarkastaja. Yhtiö tulee merkitä kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun perustamissopimus on allekirjoitettu, mikäli näin ei toimita yhtiön perustaminen raukeaa. Osakkaiden täytyy maksaa osakkeet ennen rekisteröinti-ilmoitusta. Kun patentti - ja rekisteri hallitus on lisännyt osakeyhtiön kaupparekisteriin, katsotaan uuden osakeyhtiön syntyneen.(Yrittäjät n.d.)

Yhtiö on itse vastuussa velvoitteistaan, se on ns. itsenäinen oikeussubjekti. Osakkaat ovat vastuussa vain sijoittamansa pääoman verran yhtiön veloista, vastuu ei siis ulotu osakkaan henkilökohtaiseen omaisuuteen. Jos osakas on kuitenkin taannut yhtiön lainoja henkilökohtaisesti, on hän vastuussa niistä. Osakeyhtiöllä tulee olla hallitus, jonka yhtiökokous valitsee. Osakeyhtiötä johtaa toimitusjohtaja. Osakeyhtiöllä voi olla myös hallintoneuvosto, joka valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan toimia. Osakeyhtiön tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, mikäli yhtiöjärjestyksessä ei ole toisin määriteltä. Osakeyhtiön tulosta verotetaan yhtiön tuloa. Tilinpäätöksen hyväksyy aina osakeyhtiön hallitus, osakeyhtiön tilinpäätöksen tarkistaa myös tilintarkastaja. Pienet osakeyhtiöt eivät tarvitse tilintarkastajaa. Osakeyhtiöt jaotellaan julkisiin ja yksityisiin osakeyhtiöihin. Osakeyhtiöiden toimintaa säätelee osakeyhtiölaki 21.7.2006/624. (Yrittäjät n.d.)

Osakeyhtiötä voidaan kutsua myös pääomayhtiöksi. Osakeyhtiössä omaksi pääomaksi kirjataan yhtiön ns. rekisteröity pääoma. Vieraspääoma jaetaan lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen. Lyhytaikaista vierasta pääomaa ovat erät jotka eräänntyvät vuoden kuluessa, pitkäaikaista pääomaa taas ovat erät jotka eräänntyvät vuoden kuluttua tai sen jälkeen. (Lindfors 2011, 60 - 61)

Osakeyhtiöllä on sekä sidottua, että vapaata pääomaa. Sidottua pääomaa ei voi jakaa osinkoina osakkaille. Vapaata omaa pääomaa voidaan jakaa, mutta täytyy huomioida, ettei se aiheuta yritykselle maksukyvyyn heikkenemistä. Sidottua omaa pääomaa selkeimmin on osakepääoma. Sen lisäksi sidottua omaa pääomaa ovat myös, arvonkorotusrahoisto mikä on kirjanpi-

tolainmukainen, sekä ns. käyvän arvon rahastot ja uudelleen arvostusrastot. Vapaata omaa pääomaa ovat muut oman pääoman erät. (Pajunen 2008,32)

2.1 Yksityinen osakeyhtiö vai julkinen osakeyhtiö

Yksityistä osakeyhtiötä perustettaessa oman pääoman määrä on vähintään 2500€. Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö. Valtaosa osakeyhtiöistä on yksityisiä. Yksityinen osakeyhtiö ei voi listautua pörssiin. (Yrityssuomi n.d.)

Julkisen osakeyhtiön oman pääoman määrä tulee perustettaessa olla vähintään 80 000€. Julkinen osakeyhtiö voi listautua pörssiin ja tehdä julkista kauppaa. Julkinen osakeyhtiö voi olla pörssissä joko kokonaan tai osittain. Julkisessa osakeyhtiössä tulee olla vähintään neljä jäsentä: Toimitusjohtaja ja kolme hallituksen jäsentä. Julkisen osakeyhtiön tulee tehdä myös osavuosi – ja vuosikatsaukset toiminnastaan. (Yrityssuomi n.d.)

2.2 Osakeyhtiön tilinpäätös ja asiakirjat

Tilikauden päätyttyä laaditaan yrityksen kirjanpidosta tilinpäätös. Tilinpäätöksen tarkoituksena on kertoa yritykselle ja sen sidosryhmille toiminnan kannattavuudesta ja sen hetkisestä tilasta, sekä toimia perustana yrityksen mahdolliselle voitonjaolle. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2006, 14)

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, suurimmilla kirjanpitovelvollisilla rahoituslaskelma sekä kaikkien näiden liitetiedot. Mikäli yritys on listattu pörssiin tai yritys ylittää pienen kirjanpitovelvollisen tunnusmerkit tulee tilinpäätökseen liittää myös toimintakertomus. (Lindfors 2011, 93)

Pienen kirjanpitovelvollisuuden tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

Yrityksen liikevaihto on alle 7 300 000€

Taseen loppusumma on alle 3650 000€

Yrityksen palveluksessa on n. 50 henkilöä

Edellä mainituista tunnusmerkeistä vain yksi saa ylittyä, sekä päättyneellä että sitä aikaisemmalla tilikaudella. (Lindfors 2011, 93)

Tilinpäätöksen laatimisaika on neljä kuukautta tilikauden päättymisestä. Osakeyhtiön täytyy toimittaa myös veroilmoitus toiminnastaan samaa aikataulua noudattaen. (Lindfors 2011, 95)

Tilinpäätöksestä tehdään sidottu tasekirja, sen sivut tulee olla numeroidut. Tasekirja sisältää tuloslaskelman, taseen, liitetiedot sekä mahdollisen rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen. Tasekirjassa täytyy olla myös lueteltu tilikaudella käytetyt kirjanpito- ja asiakirjat, tositteet tositelajeittain ja tieto näiden säilytystavasta. Tasekirjasta löytyy myös sivu allekirjoitusta ja päiväämistä varten. Osakeyhtiömuotoisen yrityksen tilinpäätöksen ja

mahdollisen toimintakertomuksen allekirjoittaa sekä hallitus että toimitusjohtaja. Tasekirjaa tulee säilyttää 10 vuotta tilikauden päättymisen jälkeen paperisena. (Lindfors 2011, 94 -95)

Osakeyhtiön tilinpäätöksen tarkistaa tilintarkastaja. Poikkeuksena ovat yhtiöt, missä ei ylity mikään seuraavista ehdoista meneillään olevalla ja sitä edeltäneellä tilikaudella. (Patentti – ja rekisterihallitus 2013)

Taseen loppusumma ylittää 100 000€

Liikevaihto ylittää 200 000€

Yhtiön palveluksessa on keskimäärin kolme henkilöä

Mikäli mikään näistä ehdoista ei täyty, on tilintarkastus yhtiölle vapaaehtoista. (Patentti - ja rekisterihallitus 2013)

2.3 Osakeyhtiön selvitystila

Osakeyhtiö voidaan asettaa selvitystilaan, sen tarkoituksena on selvittää yhtiön varallisuusasema. Kyse ei ole siitä että yhtiö olisi välttämättä taloudellisissa ongelmissa, selvitystilan alkaessa yhtiöllä on enemmän varallisuutta kuin velkaa. Mikäli tilanne on toisinpäin, voidaan yhtiötä hakea konkurssiin. Kun yhtiön varallisuus on saatu selvitettyä, myydään yrityksen omaisuutta ja maksetaan olemassa olevat velat. (Patentti - ja rekisterihallitus 2013)

Osakeyhtiö voidaan asettaa selvitystilaan yhtiökokouksen tai tuomioistuimen päättäessä niin tai rekisteriviranomaisen tekemällä määräyksellä. Selvitystila alkaa joko heti päätöksen tehtyä, tai ennalta sovitun aikataulun mukaisesti. Kun osakeyhtiö on selvitystilassa, tulee sen toimintaa selvittämään asettaa selvitysmies/-miehet. Yleensä selvitysmieheksi valitaan joko toimitusjohtaja tai hallituksen jäsen. Osakeyhtiön selvitystilaa säädelään osakeyhtiölaissa luvussa 20.

(Patentti- ja rekisterihallitus 2013)

Nykyisessä osakeyhtiölaissa ei ole enää pakkoselvitystilan uhkaa. Yhtiön hallituksen täytyy ryhtyä toimiin, mikäli oma pääoma laskee alle puoleen yhtiön osakepääoman määrästä. (Yrittäjät n.d.)

Osakeyhtiön oman pääoman ollessa negatiivinen, täytyy osakeyhtiön hallituksen tehdä asiasta ilmoitus kaupparekisteriin. Tilanteessa jossa yhtiö on menettänyt oman pääomansa, mutta liiketoimintaa jatketaan sitä huomioiden saattaa johtaa yhtiön johdon henkilökohtaiseen vastuuseen. Yhtiö saa rekisterimerkinnän pois omalla ilmoituksellaan kun he ovat saaneet nostettua oman pääoman yli puoleen osakepääomasta. (Sotka n.d.)

3 YRITYKSEN MAKSUKYVYTTÖMYYS

Maksukyvyttömyys kuvaa tilannetta jossa velallisella ei ole mahdollisuutta maksaa. Velallisella ei ole itsellään siihen tarvittavia varallisuutta, eikä hänelle anneta uutta luottoa jonka avulla hän pystyisi hoitamaan velkansa. Mikäli taas maksukykyinen velallinen jättää velkansa maksatta, hänestä käytetään nimitystä maksuhaluton. Maksukyvyttömyydellä ja maksuhaluttomuudella ei ole erilaisia oikeudellisia seurauksia. (Koulu & Lindfors 2010, 23)

Maksuhaluttomia voidaan houkutella maksamaan velkansa esimerkiksi erilaisten alennusprosenttien avulla. Jos velallinen maksaa velkansa ennen annettua eräpäivää saa hän esim. 2 % alennusta loppusummasta. Viivästyskorot ovat toinen tapa kannustaa maksukykyisiä, mutta haluttomia yrityksiä maksamaan ajoissa. Näin he välttyvät ylimääräisiltä korkokuluilta. (Koulu & Lindfors, 24)

Yritysten maksuvalmiudesta puhuttaessa käytetään myös nimitystä likviditeetti. Se on kyky selvitä maksuista niiden erääntyessä. (Taloussanomien d.)

3.1 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksukykyä kuvataan yleisimmin Current Ratio- ja Quick Ratio- laskelmilla. Näiden laskelmien tehtävänä on kertoa karkeasti, millaisen osuuden yrityksen lyhytaikaisista veloista yritys pystyisi maksamaan, mikäli yritystoiminta loppuisi yllättäen. Mittarit perustuvat taseen lukuihin. On myös huomattava että laskelmissa saatuja tunnuslukuja voidaan vertailla vain niiden yritysten kesken jotka toimivat samalla toimialalla. (Yrityssuomi 2012)

Yrityksen maksuvalmiutta voidaan kuvata myös esimerkiksi käyttöpääoma-laskelmalla, sekä rahoituskulujen hoitokate laskelmilla.

3.1.1 Current ratio

Rahoitusarvopaperit+rahat ja pankkisaamiset+lyhytaikaiset saamiset ja varasto
Lyhytaikainen vieraspääoma

Kuvio 1. Current Ratio(Yrityssuomi 2012)

Current Ratio- testillä saadaan mitattua millainen on yrityksen maksuvalmius. On kuitenkin tärkeää huomioida, että tämä tunnusluku mittaa yrityksen maksuvalmiutta tilinpäätös hetkellä. Current ratioissa avulla selvite-

tään mikä on nopeasti rahaksi muutettavien erien suhde velkoihin jotka ovat lyhytaikaisia. Näin saadaan tietoa millainen on yrityksen maksuvalmius. (Rajala 2011)

Luokitusasteikko yritystutkimusneuvottelukunnan mukaisesti

Hyvä Yli 2	Tyydyttävä 1-2	Heikko Alle 1
----------------------	--------------------------	-------------------------

Kuvio 2. Current ratio luokitusasteikko. (Yrityssuomi 2012)

3.1.2 Quick ratio ("happotesti"):

Rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset + lyhytaikaiset saamiset
Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut

Kuvio 3. Quick ratio. (Yrityssuomi 2012)

Quick ratio - testin tehtävänä on kuvata miten hyvin yrityksen rahoitusomaisuus kattaisi lyhytaikaiset velat. Kyseessä on omaisuus joka olisi muutettavissa nopeasti rahaksi. Quick ration käytön takana on ajatus vaihto-omaisuuden arvon kyseenalaisuudesta likvidointilinteessä. Quick ration avulla voidaan turvallisemmin arvioida maksukykyä. Saadakseen kunnan kuvan tunnusluvun antamista arvoista, on hyvä seurata miten luvut ovat kehittyneet ja vertailla niitä. Lukua käyttäessä on hyvä tutkia myös yrityksen pääomarakennetta. (Rajala 2011)

Tunnusluvun viitteelliset ohjearvot ovat:

Erinomainen	Yli 2,5
Hyvä	2-2,5
Tyydyttävä	1,5-2
Välttävä	1,5-1
Heikko	Alle 1

Kuvio 4. Quick ratio tunnusluvun viitteelliset ohjearvot (Yrityssuomi 2012)

3.1.3 Rahoituskulujen hoitokate

Rahoitustulos + rahoituskulut
Rahoituskulut

Kuvio 5. Rahoituskulujen hoitokate (Kauppalehti Balance 2011)

Rahoituskulujen hoitokatteen tarkoitus on kertoa, miten monta kertaa yritys on pystynyt maksamaan toimintansa tuottamalla tulorahoituksella vieraasta pääomasta aiheutuneet juoksevat kulut. Mikäli tunnusluku jää alle yhden, ei yritys ole pystynyt maksamaan kuluja tulorahoituksellaan. Näissä tapauksissa yritys on yleensä joutunut korjaamaan tulorahoituksen alijäämäistä tilannetta omalla tai vieraalla pääomalla. Koska tulorahoituksen tilanne vaihtelee vuosittain, paremman kokonaiskuvan saamiseksi on syytä tarkastella tunnuslukua useamman vuoden osalta. (Pehkonen 2011)

3.1.4 Käyttöpääoma

Vaihto-omaisuus
+ Myyntisaamiset
+ Sisäiset myyntisaamiset
+ Osatuloutuksen saamiset
- Ostovelat
- Sisäiset ostovelat
- <u>Saadut ennakot</u>
= Käyttöpääoma

Kuvio 6. Käyttöpääoma (Kauppalehti Balance 2011)

Käyttöpääoman tehtävänä on mitata rahoituksen määrää, mikä on sitoutunut yrityksen jatkuvaan toimintaan. Samalla käyttöpääoma kertoo miten tehokkaasti pääoma on käytetty. Mitä pienempi käyttöpääoman luku on sen parempi, täytyy kuitenkin huomioida että luku kasvaa yrityksen kasvaessa. (Pehkonen 2011)

3.2 10 Tärkeää kohtaa maksuvaikeuksista kärsiville yrittäjille

- Yrityksen kirjanpidon oikeellisuus ja ajan tasalla olo on ensisijaisen tärkeää. Sen avulla voidaan seurata yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymistä reaaliaikaisesti.
- Yrittäjän tulee säilyttää hyvä suhde velkojiinsa. Monet velkojista ovat ymmärtäväisiä ja joustavat maksuaikojen suhteen, kun velallinen pitää kiinni sovituista asioista, uudesta maksuaikataulusta yms. Velallisen tulee antaa kuva että hän huolehtii asioistaan, vaikka onkin maksuvaikeuksissa. Tehdyt maksusopimukset tulee tehdä niin, että velallisella on mahdollisuus selvittää niistä, sekä aikataulullisesti että rahallisesti.
- Velallisen tulee kohdella velkojiaan tasa-arvoisesti. Maksujärjestelyt tulee tehdä niin, etteivät ne suosi vain tiettyjä velkojia. Mikäli yritys on suosinut tiettyjä velkojia, saattaa se vaikeuttaa yrityksen tilannetta, jos yritys joutuu lakisääteiseen yrityssaneeraukseen tai hakeutuu konkurssiin.
- Yrityksen kannattavuutta tulee ajatella realistisesti. Onko yrityksellä mahdollisuutta selvittää veloistaan? Onko toiminta kannattavaa?

- Mikäli yritys tekee saneerausmenettelyitä, tulee yrityksen tilanteen olla sellainen, että maksukyvyn palautuminen on mahdollista.
- Yrittäjän tulee katsoa tilannetta kriittisesti. Mikä toiminnassa on mennyt vikaan? Millaisia muutoksia tulee tehdä, että toiminnasta saadaan taas kannattavaa. Tilanteen turha kaunistelu tulee jättää syrjään.
  - Yrittäjän tulee jättää erityisammattitaitoa tarvitsevat toimet asiantuntijoille. Esimerkiksi yrityksen kirjanpidon kannattaa antaa tehtäväksi alan ammattilaiselle, kirjanpitäjälle.
  - Mikäli yrityksen liiketoiminnalla on mahdollisuudet kääntyä kannattavaksi toiminnaksi, eivätkä vapaaehtoiset saneerausmenettelyt olleet mahdollisia on yrityksellä mahdollisuus hakeutua lakisääteiseen yrityssaneeraukseen. Yrityksen hakeuduttua lakisääteiseen yrityssaneeraukseen ja sen hyväksymisen jälkeen, eivät velkojat voi periä saataviaan. Yritys saa aikaa tilanteen rauhoittamiselle, jonka turvin pyritään saamaan tervehdytettyä yrityksen toiminta.
  - Esteinä voivat olla yrityksen vaara velkaantua lisää, kirjanpidossa olevat puutteet sekä yrityksen mahdollisuudet selvittää saneerausmenettelyistä.
  - Saneerausohjelmat kestävät keskimäärin 5-7 vuotta, tuona aikana yrittäjän valtaa päättää yrityksen asioista rajoitetaan. Tuomioistuimien vahvistaa selvittäjän laatiman maksuohjelmaehdotuksen.
  - Yrityssaneeraushakemuksen tekeminen vaatii aina asiantuntijan apua.
- (Advice 2012)

3.3 Maksuvaikkeudet yrityksillä vuonna 2012

Maksuvaikkeudet kasvoivat vuonna 2012 212 000 merkinnällä eli 6,3 %. Vuosi 2012 oli jo neljäs vuosi peräkkäin kun maksuhäiriömäärä kasvoi. Heinäkuun 2012 puolivälissä n. 51 000 yrityksellä oli sillä hetkellä voimassa oleva maksuhäiriömerkintä. Yritysten joilla on yli 10 miljoonan euron liikevaihto, maksuhäiriö merkinnät jopa kaksinkertaistuivat. Suurimmissa vaikeuksissa oli kiinteistöala, jossa kasvua oli viidennes. Myös kaupan ja teollisuuden aloilla oli maksuhäiriöissä kasvua n. 10 %. Maksuhäiriöiden määrä väheni viestinnän, sekä rahoituksen ja vakuutuksen aloilla. (Karjanmaa 2013)

Vuoden 2012 loka-joulukuussa perinnän kohteena oli 28902 yritystä eli n.6,8 % Suomen kaikista yrityksistä. Majoitus - ja ravitsemuksen alalla 12,4 % yrityksistä on perinnän kohteena. Maksuvaikkeudet näkyvät myös rakentamisen alalla, perinnässä on 10,12 % alan yrityksistä. Kiinteistöalalla 9,86 % yrityksistä on perinnän kohteena. Perinnässä olevien yritysten määrä kasvoin nopeimmin alkutuotannossa. Osuus perinnän kohteena olevista kaikkien alojen yrityksistä on kuitenkin edelleen alhaisin alkutuotannolla 1,5 %. Rakennusalaalla perinnän kohteena olevien yritysten määrä kasvoi toiseksi nopeitten. Vuoden 2012 lopussa eniten perinnässä olevia yrityksiä löytyi maantieteellisesti Päijät-Hämeestä, n.8,5 % yrityksistä. Myös Kymenlaakso, Pohjois-Savo, Kanta-Häme ja Uusimaa erottuvat

keskiarvosta suuremmilla luvuilla. Pohjanmaalla ja Kainuussa oli alhaisimmat osuudet.

(Asiakasvalinta 2012)

Kuvio 7. Uudet maksuhäiriömerkinnät kesäkuussa 2002-2012 (Asiakastieto 2012)

Uudet maksuhäiriömerkinnät ovat olleet rajussa kasvussa kymmenen viimeisimmän vuoden aikana. Merkinnät ovat vuoden 2004 alhaisimmista luvuista lähes nelinkertaistuneet. Mikäli tarkisteluun ottaa viimeiset neljä vuotta (2009 - 2012) kuvaavat nekin maksuhäiriömerkintöjen selkeää kasvua.

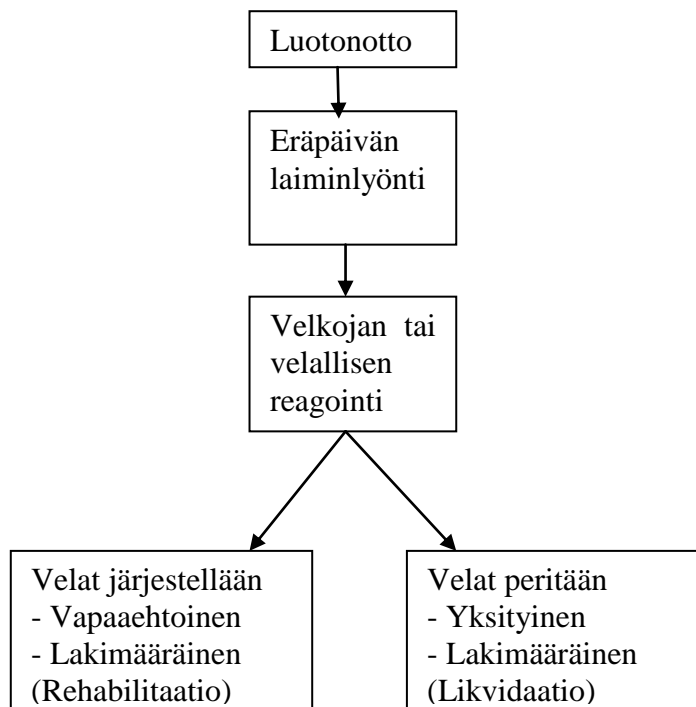
Kuvio 8. Maksuhäiriöyritysten lukumäärä 30.6 vuosina 2002 - 2012 (Asiakastieto 2012)

Maksuhäiriöyritysten kokonaismäärässä ei ole havaittavissa niin selkeää kasvua, mikä näkyi uusien maksuhäiriöyritysten määrässä. Alhaisin maksuhäiriöyritysten määrä on ollut vuonna 2007, vastaavasti korkein luku on ollut vuonna 2002. Mikäli nousu pysyy samana kuin muutaman viime vuoden ajan, luultavasti jo tämän vuoden aikana saavutetaan korkeampi luku kuin vuonna 2002.

3.4 Rehabilitaatio ja Likvidaatio

Jatkamiskelpoisen yrityksen yrityssaneeraus on rehabilitaatio toimi. Rehabilitaatio tarkoittaa yrityksen arvonalauttamista ja toiminnan kuntouttamista. Näillä toimilla pyritään saamaan yrityksen maksukyky takaisin ja täten turvaamaan liiketoiminta. Tärkeimmät ehdot saneeraukselle ovat yrityksen jakamiskelpoisuus ja yrityksen käynnissä oleva liiketoiminta. Mikäli talousvaikeuksissa olevan yrityksen liiketoiminta on jo päätyynyt mutta velkoja on edelleen, vaihtoehtona ei ole kuin konkurssi. (Koulu & Lindfors 2010, 32 -33)

Likvidaatio tarkoittaa yritystoiminnan lopettamista. Maksuvaikeuksissa olevan osakeyhtiön kannalta likvidaatio tarkoittaa konkurssia. Sen seurauksena työntekijät jäävät työttömiksi, yrittäjien on vaikea jatkaa työtä liike-elämän parissa ja jatkaa elämäänsä, sillä useasti he ovat olleet takamassa yrityksen lainoja myös henkilökohtaisesti. Myös valtion kannalta konkurssit ovat huono asia, sillä yrityksen mentyä konkurssiin jää valtiolta saamatta verotuloja. Likvidaatio on vanhempi tapa velkojen takaisin maksulle kuin rehabilitaatio. (Koulu & Lindfors 2010, 32)

Kuvio 9. Ylivelkaantumisen periaatteelliset ratkaisukeinot(Koulu & Lindfors 2010, 31)

Yrityksen ylivelkaantumisen vaiheet, ja sen seuraukset. Eräpäivän laiminlyönti on ensimmäinen askel velkaantumisen ketjussa. Ennen kuin voidaan kuitenkaan puhua varsinaisesta ylivelkaantumisen kierteestä, täytyy tapahtua toistuvaa maksujen laiminlyöntiä mikä sitten johtaa kierteeseen. Velat

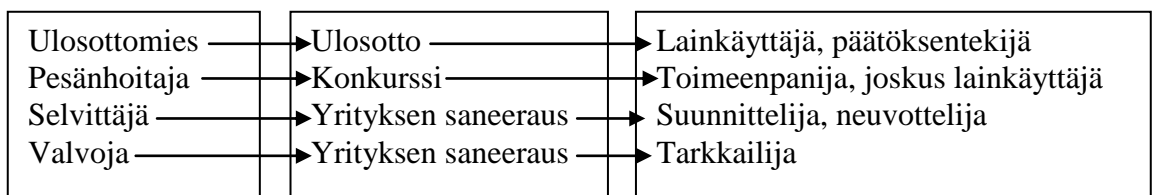

voidaan selvittää joko järjestelemällä rehabilitaation keinoja käyttäen tai perimällä velat likvidaation keinoja käyttäen.

3.5 Insolvenssimenettelyn keskeisten toimijoiden roolit

Insolvenssimenettelyksi kutsutaan ulosottomenettelyä, konkurssimenettelyä, yrityksen saneerausmenettelyä sekä yksityishenkilön velkajärjestelyä. (Koulu & Lindfors 2010, 55 – 68)

Insolvenssimenettelyllä velkoja käyttää oikeutta siihen, että saisi saatavansa. Insolvenssimenettelyn kautta velkoja saa maksuhaluttomilta viimeistään saatavansa. Mikäli kyseessä on maksukyvytön velallinen, ei velkoja saa välttämättä lainkaan saataviaan. (Koulu & Lindfors 2010, 24)

Kuvio 10. Insolvenssimenettelyn keskeisten toimijoiden roolit (Koulu & Lindfors 2010, 68)

Insolvenssimenettelyn muotoja ovat ulosotto, konkurssi sekä yrityksen saneeraus. Tämä kuvio selventää insolvenssi menettelyiden eri muotojen toimijoiden rooleja, sekä sitä mihin insolvenssi menettelyyn he kuuluvat.

3.7 Merkkejä maksuhäiriöstä

Ensimmäiset merkit maksuhäiriöiden syntymisestä näkyy siinä miten yritys pystyy maksamaan laskunsa. Mikäli laskuja ei pystytä maksamaan ajallaan, on se ensimmäinen signaali siitä että yritys on ajautumassa vaikeuksiin. Varmasti lähes jokainen yritys kohtaa jossain vaiheessa tämän tilanteen, toisille yrityksistä tämä tilanne jää väliaikaiseksi mutta toisille taas pysyväksi.

Yleisimmät merkit maksuvaikeuksista:

- Jatkuva tappiollisuus, vajeet käyttöpääomassa
- Lainojen takaisinmaksuvaikeudet, ja muut maksuvaikeudet. Tuote-toimittajien kadonnut luottamus. He eivät halua enää myydä aiemmillä maksuehdoilla. Mahdollisesti siirtyminen käteiskauppaan
- Erilaiset maksujärjestelyt, yrityksellä on vaikeuksia pitää yllä vähimmäispääomaa
- Tarve uudelle rahoitukselle, tai olennaisen omaisuuden myymiselle.
- Palkanmaksu yms. Työntekijöihin liittyvät vaikeudet
- Tärkeän sopimuksen menetys, esim. Franchise - sopimuksen tai lisenssin menetys

- Tilinpäätöksien negatiivisuus
- Vaikeudet ulkopuolisen rahoituksen saamiseen
(Tilintarkastajan rooli asiakasyrityksen taloudellisissa vaikeuksissa 2010, 12,13)

3.8 Maksukyvyttömyyden syyt

Yrityksen joutumiseen maksuvaikeuksiin on useita syitä. Jokaisella yrityksellä on varmasti tilanteeseensa omat taustansa ja syynsä. On kuitenkin klassisia esimerkkejä mitkä omalta osaltaan saavat johtaa siihen, että yritys joutuu maksuvaikeuksiin.

Yrityksen organisaatiorakenne on liian ohut tai haavoittuvainen. Yrityksen johtaminen ei ole sellaista kuin sen pitäisi olla. Johto on siis kykenemätön toteuttamaan oikeanlaista johtamista. Taloutta ei seurata tai sitä ei ole seurattu riittävästi. Yrityksen toimialalla on tapahtunut muutoksia, kilpailuasetelma on muuttunut. Markkinoille saapuu uusi kilpailija tai jokin olemassa olevista kilpailijoista parantaa asemaansa uusilla tuotteilla, palveluilla tai hinnoilla. Yrityksen on kasvanut liian nopeasti ja sen vuoksi kasvu on ollut hallitsematonta. Taloudessa on tapahtunut suhdannevaihteluita. Yrityksessä on toteutettu projekteja jotka ovat yrityksen kokoon nähden tai laajuudeltaan mitoitettu liian suuriksi. (Leppiniemi 2009, 227)

4 VAPAAEHTOINEN SANEERAUS

Taloudellisten vaikeuksien kohdatessa on tärkeää että yrittäjä/yritysjohto itse tunnustaa tilanteen, mutta ei vaivu kuitenkaan epätoivoon ja jää toimettomaksi asian kanssa.

Mikäli yrittäjä/ yrityksen johto sokeutuu yrityksen taloudelliselle tilanteelle, tai ei halua myöntää tosiasioita maksuvaikeuksistaan on tärkeää, että kirjanpitäjä ja tilintarkastaja näkevät ongelmat. He voivat herätellä yritysjohtoa todelliseen tilanteeseen. Liiketoiminnan saaminen takaisin kannattavaksi vaatii kuitenkin tosiasioiden tunnustamisen. Vain sen jälkeen on mahdollista tervehdyttää liiketoimintaa. Tervehdyttämistoimiin on syytä ryhtyä ajoissa. (Lukander 2012)

4.1 Yritystoiminnan sopeuttaminen

Yrityksen pyrkiessä siihen että kustannukset alenevat, on hyvä kiinnittää huomiota sekä kiinteisiin, että muuttuviin kustannuksiin. Huomio kannattaa kiinnittää etenkin raaka-ainehankintoihin, ne saattavat olla jopa puolet yrityksen liikevaihdosta. Yrityksen sopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa on hyvä tarkistaa, sekä mahdollisesti pyrkiä yrityksen talouden kannalta parempiin sopimuksiin. Yritys voi myös supistaa valikoimaansa, ja jättää vain parhaiten myyntiä tuottavat tuotteet valikoimiinsa, tai mahdollisesti ottaa uusia katteelta parempia tuotteita myyntiin vanhojen tuotteiden tilalle. (Eklund & Kekkonen 2011, 70-75)

Henkilöstökulut ovat yksi suurimmista kuluista yrityksissä. Yrityksen ollessa maksuvaikeuksissa usein henkilökunnan lomauttaminen, ja määräaikaisten sopimusten lopettaminen auttavat säästämään yrityksen rahoja. On kuitenkin huolehdittava siitä, että osaavaa henkilökuntaa on riittävästi. Huonotuottoisen liiketoiminnan osan tai omaisuuden pois myyminen ja kannattavimpiin kohteisiin panostaminen auttavat myös yritystä. Mikäli yritys pystyy pitämään varastonsa mahdollisimman pienenä, mutta toimivana ei myöskään varasto sido turhaan yrityksen varoja. Yrityksen tulee myös huolehtia suunnitelmallisesti taloudenhoitamisesta, miettiä ostot yms. tarkkaan, sekä laatia maksusuunnitelmat realistisesti niin että pystyy noudattamaan niitä. Yrityksen täytyy selvittää myös nykyiset tulot ja menot, sekä rästissä olevat velat. (Eklund & Kekkonen 2011,80)

Yrityksen myyntituottoja voidaan saada suuremmiksi joko myymällä tuotteita kappalemääräisesti enemmän, tai nostamalla yksittäisten tuotteiden kappalehintaa. Mikäli yritys onnistuu nostamaan myyntituottojaan, se kasvattaa samalla myös markkina-asemaansa. (Eklund & Kekkonen 2011, 72)

4.2 Maksusopimus ostovelkoihin

Velkojen järjestelykeinoista kevyin, helpoin toteuttaa käytännössä.

Maksusopimus vaihtoehtoja:

Yksittäisten laskujen eräpäivä siirrot. Velkojen takaisinmaksuohjelmien tarkistus, ja mahdollinen muuttaminen. Takaisinmaksuajan muutos, tai kertalyhennyserän muutos. Tai yritys voi pyytää lyhennysvapaata lainoista ja maksaa vain korkokuluja. Maksusopimuksista voidaan tehdä joko väliaikaisia tai pysyviä. Tilanteesta riippuen. Väliaikainen sopimus tehdään kun kyseessä on lyhyt, väliaikainen muutos maksukyvyssä. Väliaikainen maksusopimus toimii ikään kuin ensiapuna, kun menot ovat väliaikaisesti kasvaneet tai/ja tuotot pienentyneet. (Takuusäätiö 2013)

Mikäli maksukyvyttömyys on pidempiaikainen ongelma, on parempi tehdä sopimuksesta pysyvänä kokonaisratkaisuna laadittu maksusopimus.

Maksusopimuksia on kuitenkin hankalaa toteuttaa, jos velkojia paljon. Maksukyvyyn riittämättömyys, tai velkojien haluttomuus tehdä sopimus estävät myös sopimuksen tekemisen. Vaarana on myös että sopimuksesta tulee kallis ja pitkä.

(Takuu-säätiö 2013)

4.3 Kertasuoritus lainojen maksuun

Joissakin tapauksissa on mahdollista, ja järkevää yhdistää useampi laina yhdeksi lainaksi. Velallinen voi yrittää saada pankki tai rahoitusyhtiö lainan, jolla maksaa pois velkansa muille velkojille. Tämän jälkeen velallinen pystyy keskittymään yhden velan takaisin maksuun, ja sopia voi itselleen mahdollisen maksusuunnitelman. Lainan saaminen edellyttää kuitenkin, että velallisella on antaa pankille riittävät vakuudet. (Takuu-säätiö 2013)

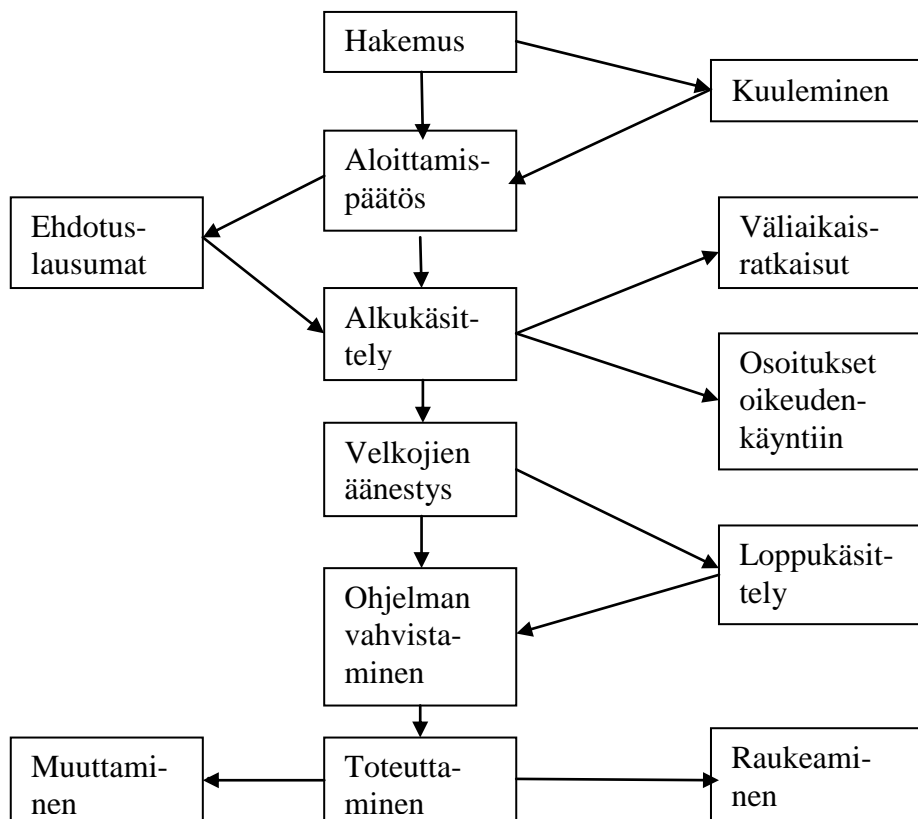
5 LAKISÄÄTEINEN YRITYSSANEERAUS

Maksuvaikeuksissa oleva yritys voi hakeutua lakisääteiseen yrityssaneeraukseen, kun vapaaehtoiset saneerausmenettelyt eivät ole onnistuneet tai ole mahdollisia. Lakisääteiseen saneeraukseen hakeutuvan yrityksen toiminnan tulee kuitenkin täyttää valmiudet selvittää vaikeuksistaan. Yrityksen saneeraus on vaihtoehto konkurssille, kun yritys on tervehdyttämiskelpoinen. Yrityssaneerauksen tavoitteena on yrityksen toiminnan tervehdyttäminen ja konkurssin välttäminen. (Yrityssuomi, n.d.)

25.1.1993 voimaan tullut laki yrityksen saneerauksesta (47/1993) ja asetus yrityksen saneerauksesta (55/1993) säätelevät yrityssaneerausmenettelyä. Lakiin on tehty muutoksia ja sitä on täydennetty vuonna 2007, 247/2.3.2007. Saneerauslain 2§ säätelee soveltamisalasta.

Saneerausmenettelyssä voi olla luonnollinen henkilö (toiminimi, elinkeinonharjoittaja) tai oikeushenkilö (kommandiittiyhtiö, osuuskunta, osakeyhtiö, asunto-osakeyhtiö tai yhdistys joka harjoittaa liiketoimintaa). Lakia ei voida soveltaa luottolaitoksiin, vakuutus- tai eläkelaitoksiin, eikä selvitystilassa oleviin yhtiöihin eikä osuuskuntiin

Yrityssaneeraus voidaan jakaa tuomioistuimen kannalta karkeasti neljään eri osa-alueeseen: Saneerauksen aloitukseen, suunnitteluun, velkojien äänestykseen ja ohjelman vahvistamiseen. (Pinomaa 2001, 27)

Kuvio 11. Saneerausmenettelyn pääpiirteittäinen kulku (Koulu & Lindfors 2010, 107)

Yritys haetaan saneeraukseen joko yrityksen omasta aloitteesta, velkojan aloitteesta tai heidän yhteisellä hakemuksella. Mikäli hakemuksen on tehnyt yrityksen velkoja, kuulee tuomioistuimella velallista ennen saneeraukseen asettamispäätöstä.

Yrityksen hakeuduttua saneeraukseen piiriin ensimmäisessä tuomioistuimella käsitellyssä päätetään saneeraushakemuksen aiheellisuudesta. Mikäli saneeraus koetaan aiheelliseksi, määrätään tässä käsitellyssä yritykselle myös selvittäjä. Selvittäjän tehtävä on laatia saneerausohjelma ehdotus, mikä käsitellään seuraavassa vaiheessa eli alkukäsittelyssä. Samalla velkojat saavat kommentoida ohjelmaa, ja antaa mahdollisia muutosehdotuksia. Velkojat äänestävät saneerausohjelmasta, mikäli suurin osa velkojista hyväksyy saneerausohjelman, se vahvistetaan. Kun tuomioistuin on vahvistanut saneerausohjelman, tulee siitä kaikkia osapuolia sitova.

Seuraavaksi alkaa toteutusvaihe, joka kertoo miten hyvin ohjelma toimii käytännössä. Joissakin tapauksissa ohjelmaa saatetaan joutua muokkaamaan. Mikäli velallinen ei pysty noudattamaan ohjelmaa, raukeaa saneeraus. Yleensä tästä seuraa yrityksen konkurssiin hakeutuminen. Saneerausmenettely tähtää kuitenkin aina siihen, että ohjelmasta pystyttäisiin tekemään sellainen että velallisella olisi mahdollisuudet noudattaa sitä ja liiketoiminta tervehtyisi.

5.1 Yrityssaneeraukseen hakeutuminen

Lakisääteiseen yrityssaneeraukseen voi velallinen yritys hakeutua yksin, tai yhdessä velkojan kanssa. Myös velkoja yksin voi hakea velallisyrittäjästä saneeraukseen. Velkojalla joka esittää yritystä yrityssaneeraukseen, täytyy kuitenkin olla riidattomia/selviä saatavia yritykseltä. Myös niin sanottu todennäköinen tuleva velkoja voi hakea yritystä saneeraukseen. Tällaisia velkojia ovat esimerkiksi lainan takaaja, valtio veronsaajan roolissa tai palkkaturvaviranomaisena. Saneerausmenettelyyn pääsemisestä täytyy tehdä hakemus kirjallisesti, se on toimitettava tuomioistuimen kansliaan odottamaan käsittelyä. Hakemukset pyritään käsittelemään mahdollisimman nopeasti. Yleisin tapa näistä on, että velallinen yritys hakeutuu itse saneeraukseen ja yrittää saada yli 20 % velkojistaan puoltamaan hakemustaan. (Pinomaa 2001, 31 – 32)

Yrityssaneeraukseen voidaan hakeutua siihen saakka kunnes yritys on asetettu konkurssiin. Toimiin kannattaa kuitenkin lähteä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, sillä se takaa paremmat mahdollisuudet päästä saneerauksen piiriin ja tervehtyttää yrityksen liiketoiminta. (Asianajajaliitto 2009)

Yrityssaneeraukseen pääsyä helpottaa, jos velallinen yritys on saanut yli 20 % velkojistaan puoltamaan hakemustaan. Käsittely on yksinkertaisem-

paa ja nopeampaa. Velallisen yrityksen hakeutuessa yksin yrityssaneeraukseen, hakuaika on yleensä pidempi. Yrityksen täytyy antaa kattavampia selvityksiä saneeraus kelpoisuudestaan, sekä lisäksi täytyy myös antaa ylimääräinen tilintarkastajan lausunto yrityksen tilanteesta. (Suomen asianajajaliitto 2009)

Kun saneerausmenettely aloitetaan, on siitä tehtävä ns. Kuulutus virallisessa lehdessä. Kuulutus voidaan julkaista tuomioistuimen päätöksellä myös päivälehdessä. Mikä velallisen velkojia on ulkomailla tai toiminta muuten kohdistuu ulkomaille, on selvittäjän tehtävä kuulutus myös parhaaksi näkemällään tavalla sinne. (Pinomaa 2001, 40 -41)

5.2 Aloittamisvaihe

Kun yritys on hakeutunut saneerauksen piiriin, hakemus käsitellään käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus tekee päätöksen yrityksen saneeraukseen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Yrityksen suurimmilta velkojilta kysytään heidän mielipidettään ennen kuin he tekevät lopullisen päätöksen. Jos velallinen yritys on saanut yli 20 % velkojistaan puoltamaan saneeraushakemustaan jo edeltä käsin, voidaan saneerausmenettelyt aloittaa vaikka heti. Mikäli yritys hyväksytään saneerauksen piiriin, määrää käräjäoikeus yritykselle ulkopuolisen selvittäjän. Oikeus voi asettaa selvittäjän avuksi myös ns. Velkojatoimikunnan. Tavallisesti ulkopuoliseksi selvittäjäksi määrätään saneeraukseen erikoistunut asianajaja, velkojatoimikuntaan kutsutaan jäseniksi suurimpien velkojien edustajia. Lisäksi tuomioistuin asettaa määräpäivän milloin selvittäjän täytyy antaa ehdotus saneerausohjelmasta. (Suomen asianajajaliitto 2009)

1/3 saneeraushakemuksista hylätään, sillä yritystä ei nähdä jatkamiskelpoisena. Yritys tulisi ohjata tällaisessa tilanteessa likvidaation piiriin. Saneeraus päätöksen hylkäämispäätös ei kuitenkaan aseta yritystä suoraa konkurssiin. Konkurssin asettamiseen vaaditaan aina se, että yritystä haetaan kirjallisesti konkurssiin. (Koulu & Lindfors 2010, 103)

5.2.1 Saneeraushakemus

Yrityssaneeraus hakemuksessa täytyy ilmetä seuraavat asiat, kun velallinen itse hakee saneeraukseen pääsyä:

Saneeraushakemukseen täytyy liittää viimeisimmän tilikauden tilinpäätösasiakirjoista jäljennös. Mikäli tilinpäätöksestä on kulunut yli 4 kk, täytyy tehdä välitilinpäätös josta saadaan tuoreempaa tietoa. Lisäksi täytyy antaa selvitys yrityksen toimialasta, toimipisteiden lukumäärästä ja niiden sijainnista, sekä työntekijöiden määrästä, liikevaihdosta, ja yrityksen varojen arvosta. Hakijan täytyy hakemuksessa esittää velkojen määrä vakuuksien mukaisesti eriteltyinä ja kokonaisuudessaan. Velkojista täytyy olla luettelo, josta ilmenee tiedot velkojista, nimi, osoite ja velat ja vakuudet. Myös mahdolliset vakuudet, niiden antajat ja lainojen takaajat täytyy ilmoittaa. Yrityksen merkittävimmistä varoista tulee myös laatia luettelo. Yrityksen taloudellisesta tilanteesta annetaan selvitys, jonka on laatinut ti-

tilintarkastajan. Mukaan liitetään myös kaupparekisteriote kopio yhtiösopimuksesta tai yhtiöjärjestyksestä, sekä tieto omistussuhteista. Myös ilmoitus mahdollisesta vireillä olevasta konkurssihakemuksesta tulee liittää hakemukseen. (Pinomaa 2001, 32 - 33)

5.2.2 Velallisen ja velkojan yhteinen hakemus

Mikäli hakemuksen ovat tehneet yhdessä velallinen yritys ja velkoja, hakemukseen täytyy liittää samat liitteet kuin velallisen yksin hakeutuessa konkurssiin lukuun ottamatta tilintarkastajan selvitystä yrityksen tilasta. Lisäksi mukaan täytyy liittää selvitys siitä, millaisia velkojien saatavat ovat ja mikä on velkojien suhde velalliseen. (Pinomaa 2001, 34)

5.2.3 Velkojan yksin tekemä hakemus

Jos yritystä hakee saneeraukseen velkoja tai todennäköinen velkoja yksin hakemuksen tulee sisältää: Kaupparekisteriotteen velallisesta, selvityksen velkojien saatavista ja suhteesta velalliseen, mukaan täytyy liittää myös hakemuksen liittyvät perusteet, ja selvitys niistä. (Pinomaa 2001, 33)

5.3 Esteet saneeraus menettelylle

Saneerausmenettelyn aloittamisen suurin este on velallisen pysyvä maksukyvyttömyys. Mikäli katsotaan, ettei velallisen maksukyvyttömyyttä kyetä muuttamaan saneerausohjelman avulla, tai muutos on vain lyhytaikainen, saneerausmenettelyä ei aloiteta. Saneerausmenettelyn esteeksi katsotaan myös velallisen yrityksen varojen riittämättömyys saneerauksesta johtuvien kustannusten maksuun. Mikäli velallinen ei todennäköisesti pysty maksamaan velkojaan, jotka syntyvät menettelyn alkamisen jälkeen, ei saneerausta voida myöskään aloittaa. Saneerauksesta koituvia kustannuksia ovat selvittäjän palkkio, velkojatoimikunnan palkkiot ja muut mahdolliset saneerausmenettelystä koituvat kulut. Myös kirjanpidon puutteellisuus ja sen vaikeuksia tuottava saaminen oikeanlaiseen kuntoon estää saneerauksen aloituksen. Mikäli tuomioistuimien katsoo, että velallisen pääasiallinen syy saneeraukseen hakeutumiselle on ollut estää velkojien perintätoimia, ei saneerausta aloiteta. (Pinomaa 2001, 37 - 38)

Myös jo aloitettu yrityssaneeraus voidaan keskeyttää, mikäli huomataan saneerausmenettelyjen olevan turhia eikä velallinen kykene maksamaan velkojaan sovitussa aikataulussa. (Pinomaa 2001, 38)

5.4 Saneerausohjelman suunnitteluvaihe ja saneerausohjelma

Saneerausohjelman suunnitteluvaiheessa ulkopuolisen asiantuntijan eli selvittäjän kanssa mietitään ongelmia ja niihin johtaneita syitä. Sekä millaisia vaihtoehtoja, ja mahdollisuuksia yrityksellä on selvittää taloudellisesta kriisitilanteestaan. (Koulu & Lindfors 2010, 104)

Selvittäjä laatii saneerausohjelma ehdotuksen. Määräaika ohjelman laatimiselle on yleensä maksimissaan 4 kuukautta. Selvittäjä neuvottelee ohjelmaa laatimistaan velallisen, mahdollisen velkojatoimikunnan ja velkojien kanssa. Ohjelman laatimisen kannalta tärkeää on eri osapuolten yhteistyö. Saneerausohjelman vahvistamiseksi tarvitaan velkojat puoltamaan ohjelmaa. (Pinomaa 2001,102)

5.4.1 Saneerausvelkojien jaottelu

Velkojat jaotellaan karkeasti ryhmiin sen mukaisesti millaista velkaa he velkovat velalliselta.

1. Vakuusvelkojat: Omistusvakuus, Panttioikeuteen perustuva vakuus, Yrityskiinnitysvelkojat
  2. Hyödyketoimittajavelkojat
  3. Julkisoikeudelliset saatavan haltijat
  4. Vakuudellisten velkojen velkojat, vakuuden arvon ylittävien saataviensa osalta
  5. Pienvelkojat
- (Pinomaa 2001, 121)

5.4.2 Saneerausohjelman sisältö

Maksuohjelman täytyy sisältää maksuaikataulun veloille, jokaisen velan osalta eriteltynä. Selvityksen siitä jatkaako velallinen yritys toimintaa. Mikäli yritystoimintaa jatketaan, kerrotaan mitkä ovat suunnitelmat jatkon suhteen. Lisäksi kerrotaan yrityksen koko ja mahdolliset yhtiö ym. Muutokset. Velallisen varoja koskevat muutokset ja suunnitelmat, tavaroiden myyminen ja rahaksi muuttaminen tulee myös mainita. Omaisuuden säilyttäminen omistajallaan jne. Ohjelmassa annetaan myös selvitys yrityksen saneerausohjelman rahoituksesta, sekä henkilöstöä koskevista muutoksista. Ohjelmasta täytyy ilmetä myös, miten ohjelmaa ja sen toteutumista seurataan, sekä mahdolliset velallisen yhtiön omistajille/osakkaille suoritettavat korvaukset palkat yms. saneeraus aikana. (Pinomaa2001, 104 - 105)

Selvittäjä laatima saneerausohjelma, jätetään tuomioistuimelle. Kun tuomioistuin käsittelee saneerausohjelmaa, kutsutaan sitä alkukäsittelyksi ja selvittäjän laatimaa saneerausohjelmaa, saneerausohjelma ehdotukseksi. Alkukäsittelyssä velkojat saavat kommentoida ohjelmaa, myös mahdolliset muutokset/korjaukset tehdään ohjelmaan tässä vaiheessa. Velkakäsittelyn suorittaminen alkukäsittelyn yhteydessä edellyttää velkaselvittelyn tekemistä. Velkaselvittelyssä selvitetään ns. Saneerausvelat. (Koulu & Lindfors 2010, 104)

5.5 Päätöksen teko- ja ohjelman vahvistamisvaihe

Alkukäsittelyn päätyttyä tuomioistuin antaa saneerausohjelma ehdotuksen velkojien arviointiin. Viime kädessä päätösvalta on velkojien enemmistöllä. Velkojat äänestävät joko saneerausohjelman puolesta tai vastaan. Mikä-

li suurin osa velkojista hyväksyy saneerausohjelma ehdotuksen, saneerausohjelma vahvistetaan. (Koulu & Lindfors 2010, 105)

Tuomioistuin päättää lopullisen saneerausohjelman vahvistamisesta. Tämä on tärkein vaihe tuomioistuin käsittelyssä. Nyt ratkaistaan onko ohjelmaa kyetty tekemään sellainen, että se on toteutettavissa ja auttaa yritystä. Kun lopullinen saneerausohjelma on hyväksytty, on se sekä velallista että kaikkia velkojia sitova ohjelma. (Koulu & Lindfors 2010, 105)

5.6 Saneerausohjelman toteuttaminen

Ohjelman toteuttamisesta alkaa käytännön vaihe. Tämä näkyy velalliselle maksuohjelman noudattamisena ja velkojille suoritusten saamisena. Tässä vaiheessa saneerausta paljastuu miten hyvin ohjelma on pystytty luomaan, ja ennen kaikkea kuinka hyvin yritys pystyy toimimaan sen mukaisesti. Ohjelman toteutusaikaa säädellään saneerausohjelmassa. (Koulu & Lindfors 2010, 106)

6 KONKURSSI

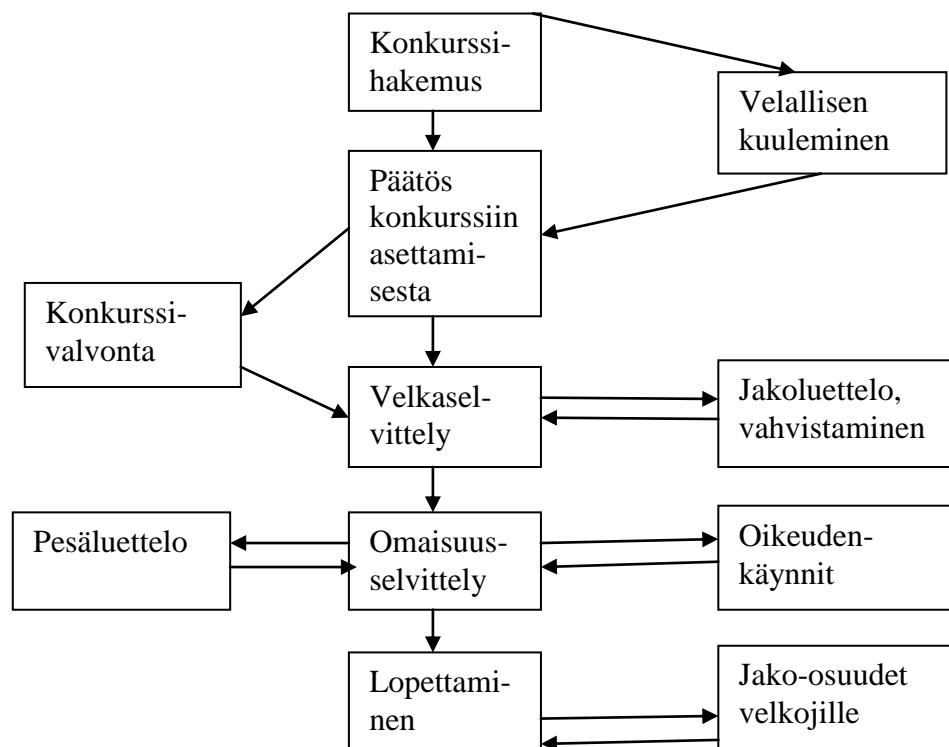
Suomen insolvenssi lainsäädännössä vain yritykset ovat konkurssikelpoisia. Konkurssilla ei ole velkavastuusta vapauttavaa vaikutusta.

Konkurssiin voidaan asettaa yritys, joka ei kykene maksamaan velkojaan. Konkurssiin hakeutumisen yksi perusedellytys on, että yritys on pysyvästi kykenemätön maksamaan velkojaan velkojilleen. Konkurssi koskee kaikkia velallisen velkoja, konkurssimenettelyssä velallisen omaisuus pyritään käyttämään velkojen maksamiseen. (Koulu & Lindfors 2010, 71)

Ajettaessa yritys konkurssiin on tarkoitus myydä ja pitää huolta konkurssiyrityksen omaisuudesta niin, että saadaan yrityksen velkoja maksettua. Yritys joutuu konkurssiin, mikäli velkoja hakee yritystä siihen tai velallinen itse hakeutuu konkurssiin velkojensa vuoksi. Tuomioistuin, yleensä käräjäoikeus päättää hakemusten perusteella yrityksen konkurssiin asettamisesta. (Leppiniemi 2009, 227)

n.1/3 konkurssihakemuksista tekee velallinen yritys itse, loput hakemuksista tulee velkojilta. Verottaja on merkittävin yksittäinen velkoja, joka hakee konkurssikypsiä yrityksiä konkurssiin. (Koulu & Lindfors 2010,60)

20.2.2004 voimaan tullut konkurssilaki(120/2004), ohjaa konkurssimenettelyä. Se sisältää säännökset koko konkurssimenettelyn hoitamiseen. Konkurssilaista löytyy säännökset konkurssihakemuksesta, konkurssipesän hoitamisesta ja jakamisesta. Oikeusministeriön asetus (502/2004) konkurssiasioista, joka on tullut voimaan 16.6.2004 tarkentaa lakia.

Kuvio 12. Konkurssimenettelyn pääpiirteittäinen kulku. (Koulu & Lindfors 2010, 76)

Vaikka yrityksellä olisi miten paljon velkaa tahansa, vaatii yrityksen konkurssiin ajaminen aina sen, että tehdään konkurssihakemus. Mikäli hakemuksen on tehnyt velkoja, tuomioistuimien kuulee yritystä ennen kuin päätös konkurssiin asettamisesta tehdään. Jos hakemuksen on tehnyt velallinen itse tai yhdessä velkojan kanssa, on hakemuksen käsittelyaika yleensä lyhyempi. Tuomioistuin määrää konkurssipesälle pesänhoitajan jonka tehtävänä on hoitaa konkurssipesän asioita.

Konkurssivalvonnaksi kutsutaan vaihetta jossa velkojien tulee ilmoittaa konkurssipesän hoitajalle saatavansa velalliselta. Pesänhoitaja antaa velkojille päivämäärän mihin mennessä heidän täytyy ilmoituksensa tehdä.

Pesänhoitaja tekee konkurssipesästä seuraavaksi velka - ja omaisuus selvitykset. Velkaluetteloon kerätään tiedot konkurssiyrityksen veloista, velkojista ja velkojen määristä. Omaisuusluetteloon listataan konkurssipesän varallisuus, arvioidaan paljonko irtaimistosta yms. Saadaan rahaksi muutettuna. Näitä pesänhoitajan laatimia luetteloita kutsutaan ns. Pesäluetteloksi. Pesänhoitaja laatii myös tässä yhteydessä selvityksen konkurssipesän toiminnasta, ennen konkurssia tätä kutsutaan velallisselvitykseksi.

Kun yrityksen varat on muutettu rahaksi ja tilitetty velkojille jakoluettelon mukaisesti, tekee pesänhoitaja lopputilityksen. Kun velkojat ovat hyväksyneet lopputilityksen, konkurssi päättyy. Velkavastuu ei kuitenkaan päätty.

Tulee muistaa, että konkurssi on aina yritykselle se viimeinen vaihtoehto. Konkurssin seurauksena liiketoiminta loppuu kokonaan ja sillä saattaa olla yrittäjälle pitkäaikaiset seuraukset, sekä taloudellisesti että henkisesti.

6.1 Konkurssiin hakeutuminen

Konkurssiin voi hakeutua joko velallinen itse tai velkoja. Konkurssihakemus tehdään käräjäoikeudelle kirjallisena.

Velallisen itse hakeutuessa konkurssiin hakemuksessa tulee ilmetä, että velallinen on maksukyvytön. Mukana täytyy olla selvitykset konkurssin syistä, yrityksen omaisuudesta ja niiden arvosta sekä luettelo veloista, niiden määristä ja velkojista. Myös osakeyhtiön hallituksen päätös siitä, että yrityksen omaisuus luovutetaan konkurssiin, tulee liittää hakemukseen. Kun yritys itse hakeutuu konkurssiin, lähes poikkeuksetta konkurssi laiteetaan voimaan heti.

Kun velkoja hakee velallista yritystä konkurssiin, hakemuksessa tulee olla mukana kaupparekisteriote sekä todisteet sille, että velallinen on maksukyvytön. Esimerkiksi velkakirja, kauppa - tai vuokrasopimus.

(Laaka 2004, 20 - 21)

6.2 Konkurssiin asettaminen

Helpommin ymmärrettävältä nimeltä konkurssiin asettaminen on konkurssin aloittamista. Tuomioistuin päättää konkurssiin asettamisesta.

Kun yritys on asetettu konkurssiin, julkaistaan siitä kuulutus virallisessa lehdessä. Konkurssiin asettamisesta lähetetään tieto myös kaupparekisteriin, sekä joihinkin luottotietorekistereihin. (Talousapu, n.d.)

Kun yritys on asetettu konkurssiin, yrittäjä menettää oikeuden päättää yrityksensä varoista ym. Omaisuudesta. Velallinen ei kuitenkaan menetä omistusoikeutta omaisuuteensa. Konkurssiin asetetun yrityksen omaisuutta kutsutaan konkurssipesäksi. Konkurssipesää hallinnoi ns. Velkojakollektiivi eli velkojien yhteenliittymä. Velkojakollektiivin edustaja on pesänhoitaja. Pesänhoitajan tehtävänä on selvittää yrityksen velat ja omaisuus. Yleensä pesänhoitaja tekee myös käytännöntyön eli muuttaa varallisuuden rahaksi. Konkurssipesän pesänhoitajasta päättää tuomioistuin. Pesänhoitajana toimii yleensä asianajaja, joka on erikoistunut konkurssiin. (Koulu & Lindfors 2010, 73)

6.2.1 Pesäluettelo

Pesänhoitaja tekee ns. Pesäluettelon konkurssipesän varoista, tämä täytyy tehdä kahden kuukauden kuluessa konkurssiin asettamisesta. Konkurssipesään kuuluu koko yrityksen omaisuus, sekä mahdollinen liiketoiminnan tuotto, joka syntyy pesän harjoittamasta liiketoiminnasta. Pesäluettelo toimitetaan suurimmille velkojille, mikäli muut velkojat haluavat luettelon on heilläkin siihen mahdollisuus. Pesäluettelo ei tarvitse toimittaa tuomioistuimelle, yleensä pesänhoitaja hyvää tapaa noudattaen toimittaa luettelon konkurssiasiamiehelle. Tämäkään ei kuitenkaan ole pakollista ilman pyyntöä. (Laaka 2004, 144)

Pesäluettelon tarkoituksena on toimia pesäselvityksen perustana, sillä ei ole kuitenkaan oikeudellista merkitystä. Mikäli omaisuusselvityksessä huomataan, että velallinen on luovuttanut yrityksen omaisuutta alihintaisesti tai muuten velkojiaan loukkaavasti ennen konkurssin asettamista, voidaan ne saada takaisin takaisinsaannilla.

(Koulu & Lindfors 2010, 74 - 75)

6.2.2 Velallisselvitys

Konkurssipesästä täytyy tehdä selvittely, joka voidaan jakaa velka- ja omaisuusselvittelyihin. Selvittelyn perusteella saadaan selville konkurssipesän velat ja varat. (Koulu & Lindfors 2010, 73)

Lisäksi pesänhoitajan täytyy tehdä selvitys kirjallisesti siitä millaista liiketoimintaa konkurssiin ajautunut yritys on tehnyt ja mitkä ovat syyt siihen että yritys on joutunut konkurssitilanteeseen, tämä on ns. Velallisselvitys. (Laaka 2004,145)

Siinä täytyy selvittää konkurssilain 9luvun 2§:n mukaisesti ainakin seuraavat asiat: Selvityksestä täytyy selvittää yrityksen omistus- ja konsernisuhteet, suurimmat syyt konkurssiin joutumiseen, sekä tieto siitä miten velallisen kirja-pito on toteutettu. Tieto onko velallisen yrityksen johtamiseen vaikuttanut ulkopuoliset. Mikäli yrityksestä on maksettu velallisten läheisille tai otettu yksityisottoina heille epäilyttävän suuria summia, tai maksujankoha on ollut erikoinen, tulee myös sen ilmetä selvityksestä. Lisäksi jos on huomattu sellaisia asioita, joilla on merkitystä konkurssin jatkumisen tai liiketoimintakieltoon asettamisen kannalta tulee ne myös mainita. Selvityksessä täytyy olla mukana velallisen toiminnasta ja tileistä tehdyt tarkistukset, sekä niiden mahdollinen tarve.

Velallisselvitys toimitetaan konkurssiasiamiehelle, ja syyttäjälle. Pyynnöstä velallisselvitys toimitetaan myös esitutkinta viranomaiselle ja velkojalle. Velallisselvityksen tehtävänä on kertoa miten velallinen on hoitanut talouttaan, sekä antaa tietoa epätavallisista toimista mitä on voinut sisältyä velallisen toimintaan, ja jotka saattavat vaatia lisää selvitystä ja tutkintaa. (Laaka 2004, 145)

6.3 Julkisselvitys

Jos konkurssiin asetettu yritys on niin vähävarainen, ettei se pysty vastaamaan menettelystä aiheutuneista kuluista, mutta toimintaa tulee vielä selvittää, jatketaan sen selvittämistä julkisselvityksenä. Julkisselvitykseen siirtymiseen on edellytyksenä, että konkurssi päättyisi muuten varojen puutteeseen, sekä se että yrityksen tai konkurssipesän toimintaan kuuluu sellaisia asioita jotka tulee selvittää. Tuomioistuimien ja konkurssiasiamies päättävät julkisselvitykseen siirtymisestä.

Konkurssin siirtyessä julkisselvitykseen konkurssiasiamies niistä vastaa niistä kuluista, jotka syntyvät konkurssimenettelyä jatkettaessa. Myös valvonta siirtyy pesähoitajan vastuulta konkurssiasiamiehelle. (Yritysapu n.d.)

6.4 Konkurssivalvonta

Mikäli konkurssipesää selvitettäessä huomataan että konkurssiyrityksellä on mahdollisuus maksaa varoistaan velkojilleen, pesähoitaja pyytää velkojayrityksiltä tietoa siitä kuinka paljon heillä on saatavia konkurssiyritykseltä. Tätä kutsutaan ns. Konkurssivalvonnaksi. On tärkeää että velkojayritys ilmoittaa saatavansa asetettuun määräpäivään mennessä, sillä muuten heidän oikeutensa jako-osuuteen menetetään. Käräjäoikeus tarkistaa pesähoitajan laatiman jakoluettelon. Jakoluettelon tehtävä on kertoa miten varat jaetaan velkojien kesken.

(Tuomioistuimet 2012)

Konkurssipesän omaisuutta myydessä, tavoitteena on saada mahdollisimman hyvä tuotto. Konkurssipesä saa osallistua päätökseen siitä myydäänkö omaisuutta kokonaisuuksina, vai mahdollisesti pakkohuutokaupan kautta. Yleensä toimivina kokonaisuuksina myydyistä osista saadaan paras korvaus. Konkurssiasiamiehen tehtävänä on valvoa konkurssipesien hallin-

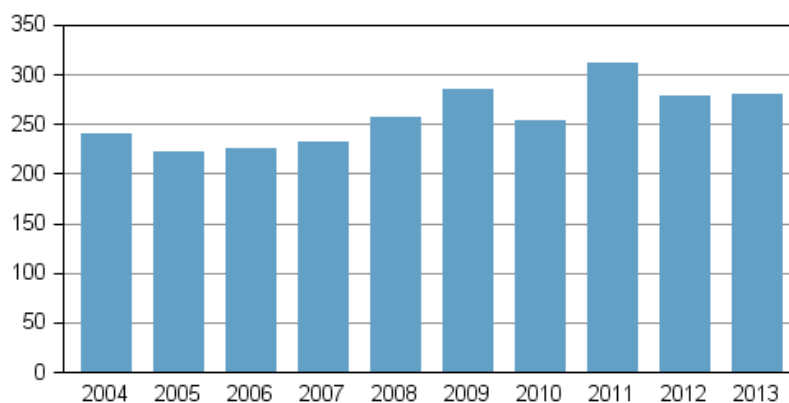
nointia. Se toimii hallinnollisesti Suomen oikeusministeriön yhteydessä. Toimipisteet konkurssiasiamiehillä ovat Turussa, Tampereella ja Helsingissä. (Konkurssiasiamies 2004)

6.5 Konkurssipesän lopputilitys

Pesänhoitaja tekee lopputilityksen, kun konkurssipesän varat ja omaisuus on muutettu rahaksi ja pesä on selvitetty. Konkurssipesän rahaksi muutettu omaisuus jaetaan sen mukaan mitkä ovat velkojien jako-osuudet. Laki velkojien maksunsaantijärjestyksestä säätelee mikä on järjestys velkojien maksunsaamiselle. Jokaisella velkojalla on oikeus saada suoritus velalliselta. Mikäli velkojalla on saatavastaan vakuus, on hän kuitenkin etuoikeutettu saamaan maksun. Pesänhoitajan tehtävänä on samalla tehdä myös lopputilitys. (Koulu & Lindfors 2010, 75)

Lopputilitykseen täytyy liittää pesänhoitajan tekemä selvitys siitä millaiset ovat velkojenjako-osuudet ja mikä on konkurssipesän hallinto. Kun lopputilitys on hyväksytty velkojankokouksessa, konkurssi päättyy. Osakeyhtiö purkaantuu kun konkurssin lopputilitys on hyväksytty. (Konkurssiasiamies 2004)

On tärkeää kuitenkin huomioida, että velallisen vastuu veloistaan jatkuu konkurssin jälkeenkin, mikäli kaikki velat eivät tulleet maksetuiksi. Oikeudellisesti katsottuna konkurssi ei pääty. Mikäli jälkeinpäin velalliselta löytyy sellaisia veroja jotka olivat olleet konkurssipesän omaisuutta, pesänhoitaja saa takaisin valtuutensa ilman erillistä tuomioistuimen päätöstä. Hän muuttaa omaisuuden rahaksi ja jakaa ne velkojille. Tätä kutsutaan jälkiselvitykseksi. (Koulu & Lindfors 2010, 75 - 77)

Kuvio 13. Vireille laitettut konkurssit 1/2004-1/2013 (Tilastokeskus 2013) Konkurssien määrä on ollut kasvussa vuodesta 2008 eteenpäin, lukuun ottamatta vuotta 2010. Eniten vireille laitettuja konkursseja on ollut vuonna 2011. Vuosi 2012 ja meneillään oleva vuosi 2013, ovat olleet konkurssimääriltään hyvin samankaltaisia ainakin vuoden alkupuoliskoilla.

Toimiala	Konkurssit tammikuussa 2013	Konkurssit tammikuussa 2012	Henkilökunnan määrä tammi-kuussa 2013	Henkilökunnan määrä tammi-kuussa 2012
Maa- metsä- ja kalatalous	8	1	59	9
Teollisuus ja kaivostoiminta	28	31	545	190
Rakentaminen	66	76	489	316
Kauppa	49	49	185	178
Kuljetus ja varastointi	18	21	83	113
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19	21	113	74
Muut palvelut	91	77	324	332
Toimiala tuntematon	2	2	2	2
YHTEENSÄ	281	278	1 800	1 214

Kuvio 14. Konkurssit tammikuu 2013.(Tilastokeskus 2013)

Konkurssit eri toimialoilla tammikuussa 2012 ja 2013. Kuvan perusteella voidaan todeta että konkurssien määrät teollisuuden ja kaivostoiminnan, rakentamisen, kuljetuksen ja varastoinnin, sekä majoitus - ja ravitsemistoiminnan aloilla ovat olleet laskussa vuoden takaiseen. Etenkin rakennusalan tilanne on mennyt positiivisempaan suuntaan.

Konkurssien määrät ovat kasvaneet maa-metsä- ja kalataloudessa, sekä muiden palveluiden toimialoilla.

Kaupan alalla sekä tuntemattomalla toimialalla olevien yritysten konkurssien määrät ovat pysyneet samoissa luvuissa viime vuoden kanssa.

On kuitenkin huomioitava, että vaikka konkurssien määrät ovat pysyneet lähes ennallaan vuoden takaiseen. On vuoden 2013 konkurssiyhtymyksissä selkeästi enemmän henkilökuntaa, kuin vuoden 2012. Tämä merkitsee sitä, että konkurseilla on laajempi vaikutus vuoden takaiseen verrattuna.

7 TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN JA TULOKSET

Tässä luvussa käydään läpi opinnäytetyön tutkimusosuutta. Tutkimus suoritettiin haastatteluiden kautta. Haastattelut toteutettiin maaliskuussa 2013. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimustapaa käyttäen. Tutkimus toteutettiin haastatteluiden kautta.

Tutkimustavaksi valikoitui määrällinen tutkimus, sillä tutkittava aihealue oli uusi myös tutkijalle. Tutkimuksen tavoitteena on aiheen ymmärryksen lisääminen ja syventäminen. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla pyritään selvittämään tutkimuskohteen ominaisuutta, merkitystä ja laatua.

Kvantitatiivisen tutkimuksen tiedonkeruutapoja ovat, postitse tehty kysely, puhelin/sähköposti haastattelu ja henkilökohtainen kasvokkain tehty haastattelu. (Räsänen n.d.,16)

7.1 Tutkimuksen käytännön toteutus

Tutkimus toteutettiin haastattelemalla neljää alan asiantuntijaa kymmenellä kysymyksellä. Tutkimukseen haastateltavat valittiin niin, että tutkimukseen saatiin näkökulmaa sekä rahoittajan edustajilta, että kirjanpidon asiantuntijoilta. Vastaajina olivat kirjanpitäjä työkokemusta yli 5 vuotta, rahoittajan edustaja työkokemusta yli 25 vuotta, pankin edustaja työkokemusta yli 10 vuotta. Sekä Talousapu - puhelimen edustaja, puhelinpalvelu on toiminut vuodesta 2009 ja auttoi vuonna 2012 n. 2000 taloudellisissa vaikeuksissa olevaa yritystä.

Kysymyksillä pyrittiin selvittämään vastauksia opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Haastatteluita tehtiin sekä sähköpostitse, että kasvokkain haastattelemalla. Haastattelu koostui kymmenestä avoimesta kysymyksestä. Kysymykset oli aseteltu niin, että ne tukivat toinen toistaan.

Tutkimustulokset olivat riippumattomia toisistaan, sillä tutkimus toteutettiin jokaiselle vastaajalle henkilökohtaisesti. Tutkimustulokset kuitenkin kertovat vastaajien ajatusten olevan yllättävänkin samansuuntaisia.

Haastatteluiden kautta saatujen vastausten perusteella saatiin selville syitä yritysten taloudellisille vaikeuksille, rahoituksen tarpeeseen ja rahoituksen saamisen edellytyksiin.

7.2 Tutkimusmenetelmän haasteet

Haasteeksi osoittautui tutkimuksen aikana se, että asiantuntijoiden haastatteluita oli yllättävän vaikeaa saada. Uskon syynä olevan tämän hetkisen kiireellisen työtilanteen. Myös aihealueen subjektiivisuus toi haasteita, vaikka kysely toteutettiin niin että vastaajat saattoivat vastata siihen

yleisellä tasolla. Osa vastaajista toivoikin, että voisivat vastata anonyymisti, omaa työkokemustaan käyttäen ei tämän hetkistä työnantajaansa edustaen.

7.3 Tutkimustulokset

Tutkimustulokset pohjautuvat keväällä 2013 tehtyihin asiantuntijahaastatteluihin.

Yritysten maksuvaikeudet lisääntyivät paljon vuonna 2008, jolloin koettiin selkeä taantuma. Tämän jälkeen maksuvaikeuksien määrä on jäänyt korkeammalle tasolle, kuin mitä ne olivat ennen vuotta 2008. Yrityksillä on aiempaa enemmän pahoja vaikeuksia maksujensa kanssa. Vaikeuksissa olevat yritykset hakevat tietoa ja apua ongelmiinsa paljon myös internetin kautta ja puhelin palveluiden kautta. Suosituimpia aiheita internet - hauille vuonna 2013 ovat olleet kassavirtalaskelma, yrityksen lisärahoituksen hankinta ja yrityksen lopettaminen. Alan asiantuntijat ovat huomanneet tarpeen ja siksi esim. Talousapu.fi internet - sivustoille on pyritty keräämään mahdollisimman monipuolista ja realistista tietoa maksuvaikeuksista ja niistä selviämisestä.

Ensimmäisiä merkkejä yrityksen maksuvaikeuksista on vaikeudet maksaa laskuja niiden eräpäivin. Mikäli tilanne on jatkuva, joutuu yritys tämän seurauksena hankkimaan lainarahoitusta joko osakkailta tai ulkopuolisilta tahoilta.

Suurin syy tämän hetken maksuvaikeuksille on viennin tyrehtyminen. Viennin alavireisyyden vaikutus näkyy monella alalla, vaikka yritykset eivät suoranaisesti itse toimitukseen viennin parissa. Tilauskannat ovat lyhentyneet ja maksuajat ovat pidentyneet, mikä aiheuttaa vaikeuksia yritysten rahankierrossa. Raaka-aine hintojen nousu ja asiakkaiden katoaminen tuottavat myös ongelmia yrityksille. Lisäksi yrityksille maksuvaikeuksia aiheuttavat huono taloushallinto, yrittäjän liian suuri yksityistalous ja suurien projektien epäonnistumiset.

Suurimmissa vaikeuksissa ovat tällä hetkellä yritykset jotka toimivat sähkötekniisessä teollisuudessa, telakkateollisuudessa, paperiteollisuudessa, kuljetusalalla sekä painoalalla.

Vaikeuksissa olevat yritykset hakevat käyttöpääomalainoja, näiden avulla yritykset yrittävät hakea apua kassakriiseihinsä. Tällä hetkellä kone ja laite investointeihin haettavat lainat ovat jäissä, vaikeuksissa oleville yrityksille ei niitä yleensä myönnetäkään. Yrityskauppoja varten haetaan jonkin verran lainoja, mutta niitä hakevat yritykset eivät itse ole taloudellisissa vaikeuksissa.

Saadakseen lainaa yrityksen täytyy pystyä näyttämään laskelmien avulla, että kassakriisi on väliaikainen. Yrityksen täytyy pystyä osoittamaan, että toiminta on kannattavaa. Selkeänä ehtona lainan saamiselle on näyttö yrityksen tulevasta tilauskannasta tai selkeä näkemys kauppohen synty-

tä. Yrityksen täytyy myös pystyä antamaan hakemalleen lainalle riittävät vakuudet joko yrityksen omaisuutta tai osakkaiden omaisuutta vakuutena käyttäen.

Pankkilainan saaminen on vaikeaa ilman vapaata pääomaa. Yritykselle annetaan luottokelpoisuusarvio lainaa hakiessa. Pankki tarkastelee yrityksen historiaa, sen hetkistä taloudellista tilannetta ja kannattavuutta ennen kun tekee päätöksen lainan myöntämisestä. Yrityksen on saatava myös pankki tai jokin muu rahoitusyhtiö tukemaan lainaansa saadakseen taas Finnveran rahoittajaksi. Finnvera ei lähde yksin rahoittamaan vaikeuksissa olevaa yritystä. Jos yritykselle ei siis myönnetä pankkilainaa, on lainarahoituksen saaminen yrityksen nimiin lähes mahdotonta.

Haastateltavistani kaikki muut paitsi puhelinpalvelun edustaja, olivat joutuneet kärsimään tappioita yritysten maksuvaikeuksien vuoksi viimeisen kolmen vuoden aikana. Rahoitusyhtiön luottotappiot ovat vaihdelleet 10 miljoonan euron molemmin puolin vuosittain, tuo on n. 5 % yhtiön luottokannasta.

Uusien maksujärjestelyiden tekeminen on arkipäivää sekä rahoittaja että kirjanpitoalan ammattilaisen työssä. Yleisin maksujärjestelykeino on rahoituksen puolella lainan lyhennyserien lykkäys. Kirjanpitäjän näkemyksen mukaan maksujärjestelyitä joudutaan tekemään etenkin verottajan ja vakuutusyhtiöiden kanssa.

Karkeasti voidaan todeta, että yrityksellä on sitä paremmat mahdollisuudet selvittää vaikeuksistaan, mitä nopeammin ongelmat tunnistetaan ja niihin reagoidaan. Tällä hetkellä moni vaikeuksissa olevista yrityksistä hakee apua ongelmiinsa aivan liian myöhään. Yrityksen osaaminen yrityksessä korostuu maksuvaikeustilanteissa. Ongelmista selviämiseen vaikuttaa myös yrityksen toimiala ja sen tulevaisuuden näkymät. Monella alalla tulevaisuuden näkymät ovat varsin synkät. Mikäli maksuvaikeudet ovat kestäneet jo pitkään, ja alan tilanne on muutenkin heikennyt, ovat selviämismahdollisuudet heikot.

7.4 Esimerkkejä yrityksen maksuvalmiudesta

Kannattavuuslaskelmien lukuina on käytetty esimerkkitasetta ja esimerkiksi tuloslaskelmaa, jotka löytyvät työn liitteistä. Luvut kertovat selkeästi yrityksen taloudellisista vaikeuksista ja maksukyvyttömyydestä. Yrityksen toimintaa on yritetty tervehdyttää saneerausmenettelyn kautta. Saneerausmenettelyt eivät kuitenkaan ole tuottaneet tulosta ja yrityksen toiminta on johtanut konkurssiin.

Current ratio

Rahoitusarvopaperit	0,00€
Rahat ja pankkisaamiset	1466,94€
Lyhytaikaiset saamiset	11 390,72€
Lyhytaikainen vieraspääoma	371 196,69€
Vaihto-omaisuus	5700,00€

$$\frac{0,00+1466,94+11390,72+5700}{371\ 196,69}$$

=0,056

Laskemassa saatu luku jää selvästi alle yhden, joten yrityksen maksuvalmius on todella heikko.

Quick Ratio

Rahoitusarvopaperit	0,00€
Rahat ja pankkisaamiset	1466,94€
Lyhytaikaiset saamiset	11 390,72€
Lyhytaikainen vieraspääoma	371 196,69€
Saadut ennakkomaksut	0,00€

$$\frac{1466,94 + 11390,72}{371\ 196,69}$$

= 0,0411

Quick Ratio-testin tulos jää myös alle yhden, mikä kertoo tämänkin testin välityksellä että yrityksen maksuvalmius on todella heikko.

Käyttöpääoma

Vaihto-omaisuus	5700,00€
Myyntisaamiset	8960,53€
Sisäiset myyntisaamiset	0,00€
Osatuloutuksen saamiset	0,00€
Ostovelat	274 534,21€
Sisäiset ostovelat	0,00€
Saadut ennakot	0,00€

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: right;">5700,00</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">+ 8960,53</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">+ 0,00</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">+ 0,00</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">- 274 534,21</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">- 0,00</td><td></td></tr> <tr><td style="text-align: right;">- 0,00</td><td></td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;"></td><td></td></tr> </table>	5700,00		+ 8960,53		+ 0,00		+ 0,00		- 274 534,21		- 0,00		- 0,00				= - 259 873,68
5700,00																	
+ 8960,53																	
+ 0,00																	
+ 0,00																	
- 274 534,21																	
- 0,00																	
- 0,00																	

Käyttöpääoma - laskemassa saatu luku on suuri, mikä kertoo yrityksen jatkuvaan toimintaa liittyvän rahoituksen olevan negatiivinen ja hallitsematon.

Rahoituskulujen hoitokate

Nettotulos	-82 814,31€
Korkotuotot	0,00€
Verot	0,00€
Poistot	2191,95€
Rahoituskulut	1989,63€

Nettotulos -82814,31+poistot 2191,95 = Rahoitustulos -85 006,26€

$\frac{-85\,006,26 + 1989,63}{1989,63}$	= -41,72
---	----------

Rahoituskulujen hoitokate- laskelmalla saatu luku on -41,72. Tulos osoittaa selkeästi, ettei yritys ole itse pystynyt tulo-rahoituksellaan maksamaan kulujaan. Yrityksellä on siis selkeä tarve ulkopuoliseen rahoitukseen. Jo rahoitustuloksen negatiivisuus osoittaa sen, ettei yritys itse selviämään rahoituskuluistaan.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää yrityksen maksukyvyttömyyteen liittyviä kysymyksiä. Minkä vuoksi yritykset joutuvat taloudellisiin vaikeuksiin? Millaista rahoitusta voi saada yritys joka on taloudellisissa vaikeuksissa, ja miten yritys voi selvitä kriisitilanteesta? Opinnäytetyössä selvitettiin lisäksi mitä eroa on vapaaehtoisella ja lakisääteisellä saneerauksella, ja mikä on konkurssi.

Työn teoria osuus antaa pohjaa, ja tukee tutkimusosuutta. Tarkoituksena on antaa työn lukijalle mahdollisimman kattava, mutta tiivis tietopaketti yrityksen maksuvaikeuksista. Työssä käydään läpi syitä maksuvaikeuksiin ajautumiselle sekä niistä ulospääsyä.

Opinnäytetyön tutkimusosuus toteutettiin tekemällä kysely kirjanpito- ja rahoitusalan asiantuntijoille. Tutkimuksen kautta saatua tietoa voidaan hyödyntää auttaessa maksuvaikeuksissa olevaa yritystä. Tutkimustuloksia tarkasteltaessa täytyy huomioida vastanneiden pieni määrä, on kuitenkin huomion arvoista että kyselyyn vastaajat kertoivat jokainen oman mielipiteensä työkokemuksensa ja näkemykseensä perustuen.

Tulosten perusteella voidaan todeta yritysten talousvaikeuksien olevan hyvin yleinen ongelma tällä hetkellä. Liike-elämän globalisoituminen vaikuttaa yritysten talouteen tavalla tai toisella, olivat ne sitten minkä alan yrityksiä tahansa. Yritysten vaikeudet ovat kuitenkin aina haasteellinen ja hyvin henkilökohtainen asia yritykselle.

Yritysten maksukyvyttömyys voidaan jakaa väliaikaisen maksukyvyttömyyteen, sekä pysyvään maksukyvyttömyyteen. Jako on kuitenkin karkea. Yrittäjän, kirjanpitäjän ja tilintarkastajan on tärkeää osata tunnistaa riittävän ajoissa millaisesta maksukyvyttömyydestä on kyse. Ongelmiin täytyy myös reagoida ajoissa. Tervehdyttämistoimien nopea kartoitus ja niiden aikainen aloitus takaavat yleensä suotuisamman lopputuloksen. Yrittäjälle on tärkeää, että hänellä on riittävän ammattitaitoinen asiantuntija ryhmä ympärillään.

Maksuvaikeuksissa olevan yrityksen on vaikeaa saada ulkopuolista lisärahoitusta. Pankit sekä rahoitusyhtiöt vaativat vakuuksia ja selkeitä näyttöjä liiketoiminnan positiivisemmista tulevaisuuden näkymistä myöntääkseen yritykselle rahoitusta.

Yrityksen kohdatessa taloudellisia vaikeuksia on tärkeää, miettiä myös syitä tilanteeseen on ajautumiselle. Sen jälkeen voidaan alkaa miettiä, miten toimintaa voitaisiin sopeuttaa. Yrityksen jouduttua maksuvaikeuksiin ensisijainen tavoite on, että niistä selvitään vapaaehtoisin menettelyin. Maksujärjestelyistä voidaan neuvotella velkojien, rahoittajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Vapaaehtoiseen yrityssaneeraukseen kannattaa kuitenkin lähteä vain sellaisten yritysten, joilla on valmiuksia ja kykyä selvitä ongelmistaan. Lyhyesti sanottuna yrityksen mahdollisuutena on kustannusten pienentäminen sekä myynnin kasvattaminen.

Tervehdyttämiskykyiselle yritykselle on myös mahdollista hakeutua lakisääteisen yrityssaneerauksen piiriin. Lakisääteisen saneerauksen toteuttaminen vaatii kuitenkin sitoutumiskykyä luotavaan saneerausohjelmaan. Saneerausjärjestelyt eivät ole yleensä ohi vuodessa tai kahdessa, vaan ne vaativat pidempiaikaisia tervehdyttämistoimia.

Yrityksellä on mahdollisuus selvitä taloudellisista ongelmistaan kun toimiin on ryhdytty ajoissa, kriisitilannetta pystytään analysoimaan rehellisesti ja valitut tervehdyttämistavat ovat yrityksen tilanteeseen sopivat.

Lievimmillään maksuhäiriöistä voidaan selvitä sopeuttamalla yrityksen toiminta, pahimmillaan vaikeudet johtavat yrityksen konkurssiin.

LÄHTEET

Asiantuntijahaastattelut maaliskuussa 2013

Current ratio ,2011. Rajala A. Kauppalehti. Viitattu 1.3.2012
<http://www.kauppalehti.fi/balance/ohjeet/current+ratio/20110363095>

Eklund E. & Kekkonen H. 2011. Toiminnan kannattavuus. Helsinki :WSOYpro Oy

Kinnunen J., Laitinen E., Laitinen T., Leppiniemi J., Puttonen V. 2006. Mitä on yrityksen taloushallinto? Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

Kiinteistöala on pulassa maksuhäiriöiden kanssa, 2013. Karjanmaa Heini Taloussanomien. Viitattu 24.2.2013
www.taloussanomien.fi/rahoitus/2013/01/14/kiinteistoala-on-pulassa-maksuhairioiden-kanssa/2013712/12

Konkurssi.2012.Tuomioistuimet. Viitattu 24.2.2013
<http://www.oikeus.fi/5903.htm>

Konkurssiasiamies, n.d. Viitattu 24.2.2013
<http://www.konkurssiasiamies.fi/>

Konkurssimenettely. 2004. Konkurssiasiamies. Viitattu 15.1.2013.
<http://www.konkurssiasiamies.fi/27420.htm>

Konkurssien määrä edellisvuoden tasolla tammikuussa 2013. 2013.Tilastokeskus. Viitattu 5.3.2013.

Konkurssi voidaan torjua, n.d. Tusa Antti. Yritysfakta Oy. Viitattu 13.1.2013.
<http://www.yritysfakta.fi/myyntiverkosto/konkurssi-voidaan-torjua/>

Koulu R. & Lindfors H. 2010. Maksukyvyttömyys, yritys velkojana ja velallisenä. Helsinki: Edita Prima /Lakimiesliiton kustannus

Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät. n.d. Räsänen H. HAMK. Viitattu 28.4.2013.
http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/koulutus/Ylempi_AMK_tutkimusmenetelmät/5_Kvantitatiiviset_tutkimusmenetelmät.pdf

Käyttöpääoma.2011. Pehkonen H. Kauppalehti. Viitattu 20.4.2013.
<http://www.kauppalehti.fi/balance/ohjeet/kayttopaaoma+ja+kayttopaaoma-%25/20110364501>

Laaka J.2004.Konkurssi asiakirjamallit. Helsinki: Edita Prima Oy

Leppiniemi J.2009. Rahoitus. Helsinki: WSOY Oy oppimateriaalit.

Lindfors H.2011. Kirjanpito käytännönläheisesti . Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy

Likviditeetti .n.d. Taloussanomien taloussanakirja. Viitattu 26.2.2013.
www.taloussanomien.fi/porssi/sankirja/termi/likviditeetti/

Osakeyhtiön perustamistoimet ja yhtiömuodon sääntely. n.d. Yrittäjät. Viitattu 23.3.2013
<http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/>

Osakeyhtiön selvitystila, 2013. Patentti -ja rekisterihallitus. Viitattu 26.2.2013
<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/lopettaminen/selvitystila.html>

Osakeyhtiön varojen väheneminen, saneeraus ja konkurssi. n.d. Sotka J. Viitattu 24.4.2013
<http://www.jarisotka.fi/node/58>

Quick ratio,2011. Rajala A. Kauppalehti . Viitattu 26.3.2013
<http://www.kauppalehti.fi/balance/ohjeet/quick+ratio/20110363121>

Pajunen K.2008. Laskentatoimen perusteet, kirjanpito. Joensuun yliopisto. Kauppa- ja oikeustieteiden tiedekunta. Taloustieteet. Luentomateriaali.

Pinomaa P. 2001.Saneerauskäytäntö. Pieksämäki :RT – Print

Tervehdyttäminen, Tunnusluvut, n.d. Yrityssuomi. Viitattu 1.3.2013
http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/palvelupolun-askel?pp=polku_Terveyttaminen&ppa=palp_Tunnusluvut

Tietoa veloista, kertasuoritus, 2013.Takuusäätiö. Viitattu 19.3.2013
http://www.takuu-saatio.fi/tietoa_veloista/kertasuoritus/

Tietoa veloista, maksusopimus, 2013. Takuusäätiö. Viitattu 19.3.2013
http://www.takuu-saatio.fi/tietoa_veloista/maksusopimus/

Tietoa veloista, 2012. Takuu säätiö. Viitattu 28.11.2012.
https://takuu--saatio-fi.directo.fi/tietoa_veloista/

Tilintarkastajan rooli asiakasyrityksen taloudellisissa vaikeuksissa, 2010.KHT- yhdistys. Helsinki: Edita Prima

Yrityssaneeraus on usein konkurssia parempi vaihtoehto,2009. Wallenberg Juho. Yrittäjän tukiverkko. Viitattu 28.11.2012.

<http://yrittajantukiverkko.fi/blog/2009/02/24/yrityssaneeraus-on-usein-konkurssia-parempi-vaihtoehto/>

Yrityssuomi, n.d. Yritysapu. Viitattu 28.11.2012

<http://www.talousapu.fi/yrityksen-maksukyvyttomyystilanteet>

Yrityssaneeraus, 2009. Suomen asianajajaliitto. Viitattu 5.1.2013

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajotoiminta/tarvitsetko_asianajajan/varallisuus/yrityssaneeraus

Valtakunnallinen maksuviivetutkimus,2012. Asiakasvalinta.

Viitattu 1.3.2013

www.asiakasvalinta.fi/maksuviivetutkimus/maksuviivetutkimus-q4-2012

Vapaaehtoinen saneeraus,2012. Lukander Harri. Lukander & Ruohonen Oy. Viitattu 1.2.2013.

<http://www.llr.fi/index.php?page=3d318d63927904b817110a72217313b>

10 kohtaa maksuvaikeuksissa olevalle yrittäjälle,2012. Advice. Viitattu 1.2.2013

<http://www.advise.fi/index.php?id=24>

SAATEKIRJE

Hei!

Opiskelen Hämeen ammattikorkeakoulussa tradenomiksi, laskentatoimeen ja rahoitukseen suuntautuen. Teen opinnäytetyötä aiheesta yritysten maksukyvyttömyys. Käsittelen työssäni osakeyhtiöiden maksuvaikeuksia, maksujärjestelyjä, vapaaehtoista sekä lakisääteistä yrityssaneerausta sekä konkurssia. Työni ns. tutkimusongelmat ovat tässä:

1. Minkä vuoksi yritykset joutuvat taloudellisiin ongelmiin?
2. Millaista rahoitusta voi saada vaikeuksissa oleva yritys?
3. Miten yritys voi selvitä kriisitilanteesta?

Selvittääkseni nämä työssäni toivoisin, että vastasit minulle muutamaan kysymykseen omasta näkökulmastasi.

Kiitos vaivannäöstäsi!

Ystävällisin terveisin

Teija Mäkinen

HAASTATTELUKYSYMYKSET

1. Kertoisitko vapaamuotoisesti jotain itsestäsi, nykyisestä työnkuvastasi ,sekä työhistoriastasi
2. Mitkä ovat mielestäsi ensimmäiset signaalit mitkä viestivät yrityksen maksuvaikeuksista?
3. Ovatko yritysten maksuvaikeudet lisääntyneet mielestäsi?
  - Näetkö että esimerkiksi nykyinen Euroopan laajuinen huono taloustilanne lisää Suomalaisten yritysten maksuvaikeuksia?
4. Onko havaittavissa selkeästi jotkut tietyt alat jotka ovat vaikeuksissa?
5. Millaisiin tarpeisiin yritykset hakevat tällä hetkellä rahoitusta?
6. Millaisin edellytyksin taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys voi saada rahoitusta?
7. Oletteko joutuneet kärsimään tappiota asiakkaidenne maksuvaikeuksi- en/konkurssien vuoksi viimeisen 3 vuoden aikana?
8. Mitkä ovat mielestäsi syyt yritysten maksuvaikeuksille?
9. Joudutteko tekemään paljon uusia maksusuunnitelmia maksuvaikeuksien vuoksi?
10. Millaiset mahdollisuudet yrityksellä on mielestäsi selvittää vaikeuksista nykyisessä taloustilanteessa?

	Alkusaldo	Muutos	Loppusaldo	Muutos-%
Vastaavaa	72 761,27	-29 453,40	43 307,87	-40,5 %
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 942,16	-2 191,95	24 750,21	-8,1 %
Aineettomat hyödykkeet	639,11	0,00	639,11	0,0 %
Aineettomat oikeudet	639,11	0,00	639,11	0,0 %
1049 Muut aineettomat oikeudet	639,11	0,00	639,11	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	26 303,05	-2 191,95	24 111,10	-8,3 %
Koneet ja kalusto	26 303,05	-2 191,95	24 111,10	-8,3 %
1161 Koneet ja laitteet	22 100,01	-1 841,68	20 258,33	-8,3 %
1171 Kuorma- ja pakettiautot	1 895,29	-157,96	1 737,33	-8,3 %
1201 Kalusto ja muu irtain	2 307,75	-192,31	2 115,44	-8,3 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT	45 819,11	-27 261,45	18 557,66	-59,5 %
Vaihto-omaisuus	5 700,00	0,00	5 700,00	0,0 %
Aineet ja tarvikkeet	3 200,00	0,00	3 200,00	0,0 %
1501 Aineet ja tarvikkeet	3 200,00	0,00	3 200,00	0,0 %
Keskeneräiset tuotteet	2 500,00	0,00	2 500,00	0,0 %
1511 Keskeneräiset tuotteet	2 500,00	0,00	2 500,00	0,0 %
Lyhytaikaiset saamiset	36 256,60	-24 865,88	11 390,72	-68,6 %
Myyntisaamiset	30 771,04	-21 810,51	8 960,53	-70,9 %
1701 Myyntisaamiset 1	30 771,04	-21 810,51	8 960,53	-70,9 %
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	-
1755 Saamiset osakkailta ja omaisilta	0,00	0,00	0,00	-
Muut saamiset	0,00	2 430,19	2 430,19	-
1763 Arvonlisäverosaamiset	0,00	2 430,19	2 430,19	-
1777 Selvittelytili	0,00	0,00	0,00	-
Siirtosaamiset	5 485,56	-5 485,56	0,00	-100,0 %
1803 Eläkevakuutusmaksut (siirtosaamiset)	4 551,00	-4 551,00	0,00	-100,0 %
1805 Työnantajan pakolliset vakuutusmaksut (siirtosaamiset)	934,56	-934,56	0,00	-100,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	3 862,51	-2 395,57	1 466,94	-62,0 %
Rahat	0,00	0,00	0,00	-
1900 Käteisvarat	0,00	0,00	0,00	-
Pankkisaamiset	3 862,51	-2 395,57	1 466,94	-62,0 %
1910	726,12	729,35	1 455,47	100,4 %
1920	3 065,03	-3 065,03	0,00	-100,0 %
1930	71,36	-59,89	11,47	-83,9 %
Rahansiirrot ja täsmäytykset	0,00	0,00	0,00	-
1995 Rahansiirrot matkalla	0,00	0,00	0,00	-
Vastattavaa	72 761,27	-29 453,40	43 307,87	-40,5 %
OMA PÄÄOMA	-245 105,08	-82 814,31	-327 919,39	33,8 %
Osakepääoma	10 500,00	0,00	10 500,00	0,0 %
2001 Osakepääoma	10 500,00	0,00	10 500,00	0,0 %
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-255 605,08	0,00	-255 605,08	0,0 %
2251 Edellisten tilikausien voitto/tappio	-255 605,08	0,00	-255 605,08	0,0 %
Tilikauden voitto (tappio)	0,00	-82 814,31	-82 814,31	-
2375 Tilikauden tappio	0,00	-82 814,31	-82 814,31	-
VIERAS PÄÄOMA	317 866,35	53 360,91	371 227,26	16,8 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,00	30,57	30,57	-
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	30,57	30,57	-
2641	0,00	30,57	30,57	-
Lyhytaikainen vieras pääoma	317 866,35	53 330,34	371 196,69	16,8 %
Ostovelat	251 416,47	23 117,74	274 534,21	9,2 %
2871 Ostovelat 1	52 898,18	20 024,59	72 922,77	37,9 %
2872 Ostovelat	48 834,47	3 353,88	52 188,35	6,9 %
2873 Saneerausvelat	107 532,95	-260,73	107 272,22	-0,2 %
28721	42 150,87	0,00	42 150,87	0,0 %
Muut velat	39 491,85	34 328,77	73 820,62	86,9 %
2925 Jäsenmaksutilitylivelka 1	504,43	248,07	752,50	49,2 %
2939 Arvonlisäverovelka	0,00	70,05	70,05	-
2941 Velat osakkaille	265,24	9 200,04	9 465,28	3 468,6 %
2948 Verotili	38 318,78	25 214,01	63 532,79	65,8 %
2949 Muut lyhytaikaiset velat	403,40	-403,40	0,00	-100,0 %
Siirtovelat	26 958,03	-4 116,17	22 841,86	-15,3 %
2961 Palkkamenot (siirtovelat)	4 093,38	16 051,09	20 144,47	392,1 %
2962 Lomapalkkamenot (siirtovelat)	20 167,26	-20 167,26	0,00	-100,0 %
2963 Eläkevakuutusmaksut (siirtovelat)	2 697,39	0,00	2 697,39	0,0 %
Taseen laskennallinen voitto: -82 814,31				

Tuloslaskelma	Jaksolta				Tilikauden alusta					
		%		%	Muutos		%		%	
		LV:sta		LV:sta			LV:sta		LV:sta	
Tuloslaskelma	104 072,81	100,0 %	271 657,52	100,0 %	-167 584,71	104 072,81	100,0 %	271 657,52	100,0 %	-167 584,71
Myyntituotot	104 863,11	100,8 %	272 288,48	100,2 %	-167 425,37	104 863,11	100,8 %	272 288,48	100,2 %	-167 425,37
Yleiset myyntitilit	103 428,04	99,4 %	256 773,58	94,5 %	-153 345,54	103 428,04	99,4 %	256 773,58	94,5 %	-153 345,54
3000 Myynti 23%	1 435,07	1,4 %	15 514,90	5,7 %	-14 079,83	1 435,07	1,4 %	15 514,90	5,7 %	-14 079,83
3010 Myynti 0%	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34
Myynnin oikaisuerät	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34
3500 Myynnin alennukset	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34	-790,30	-0,8 %	-630,96	-0,2 %	-159,34
LIIKEVAIHTO	104 072,81	100,0 %	271 657,52	100,0 %	-167 584,71	104 072,81	100,0 %	271 657,52	100,0 %	-167 584,71
Liiketoiminnan muut tuotot	120,00	0,1 %	0,00	0,0 %	120,00	120,00	0,1 %	0,00	0,0 %	120,00
3820 Saadut oppisopimuskorvaukset	120,00	0,1 %	0,00	0,0 %	120,00	120,00	0,1 %	0,00	0,0 %	120,00
Materiaalit ja palvelut	-60 615,64	-58,2 %	-120 565,26	-44,4 %	59 949,62	-60 615,64	-58,2 %	-120 565,26	-44,4 %	59 949,62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 140,71	-47,2 %	-99 209,41	-36,5 %	50 068,70	-49 140,71	-47,2 %	-99 209,41	-36,5 %	50 068,70
Ostot tilikauden aikana	-49 140,71	-47,2 %	-99 209,41	-36,5 %	50 068,70	-49 140,71	-47,2 %	-99 209,41	-36,5 %	50 068,70
Aine-, tarvike- ja tavaraostot	-48 542,40	-46,6 %	-96 019,24	-35,3 %	47 476,84	-48 542,40	-46,6 %	-96 019,24	-35,3 %	47 476,84
4010 Ostot:	-35 266,19	-33,9 %	-73 368,92	-27,0 %	38 102,73	-35 266,19	-33,9 %	-73 368,92	-27,0 %	38 102,73
4020 Ostot:	-1 789,23	-1,7 %	-2 583,33	-1,0 %	794,10	-1 789,23	-1,7 %	-2 583,33	-1,0 %	794,10
4030 Ostot:	-5 025,52	-4,8 %	-1 170,77	-0,4 %	-3 854,75	-5 025,52	-4,8 %	-1 170,77	-0,4 %	-3 854,75
4040 Ostot:	-6 099,09	-5,9 %	-18 196,98	-6,7 %	12 097,89	-6 099,09	-5,9 %	-18 196,98	-6,7 %	12 097,89
4050 Ostot:	-362,37	-0,3 %	-699,24	-0,3 %	336,87	-362,37	-0,3 %	-699,24	-0,3 %	336,87
Ostojen oikaisuerät	-598,31	-0,6 %	-3 190,17	-1,2 %	2 591,86	-598,31	-0,6 %	-3 190,17	-1,2 %	2 591,86
4290 Ostorahdit	-598,31	-0,6 %	-3 190,17	-1,2 %	2 591,86	-598,31	-0,6 %	-3 190,17	-1,2 %	2 591,86
Ulkopuoliset palvelut	-11 474,93	-11,0 %	-21 355,85	-7,9 %	9 880,92	-11 474,93	-11,0 %	-21 355,85	-7,9 %	9 880,92
4450 Alihankinta 1	-3 717,94	-3,6 %	-1 360,02	-0,5 %	-2 357,92	-3 717,94	-3,6 %	-1 360,02	-0,5 %	-2 357,92
4470 Alihankinta: stanss., perfor., numer., sivul.	-368,60	-0,4 %	-4 536,13	-1,7 %	4 167,53	-368,60	-0,4 %	-4 536,13	-1,7 %	4 167,53
4475 Alihankinta: sidonta	-4 341,93	-4,2 %	-13 693,45	-5,0 %	9 351,52	-4 341,93	-4,2 %	-13 693,45	-5,0 %	9 351,52
4490 Muut ulkopuoliset palvelut	-3 046,46	-2,9 %	-1 766,25	-0,7 %	-1 280,21	-3 046,46	-2,9 %	-1 766,25	-0,7 %	-1 280,21
BRUTTOTULOS	43 577,17	41,9 %	151 092,26	55,6 %	-107 515,09	43 577,17	41,9 %	151 092,26	55,6 %	-107 515,09
Henkilöstökulut	-98 410,68	-94,6 %	-77 677,59	-28,6 %	-20 733,09	-98 410,68	-94,6 %	-77 677,59	-28,6 %	-20 733,09
Palkat ja palkkiot	-75 638,54	-72,7 %	-63 645,14	-23,4 %	-11 993,40	-75 638,54	-72,7 %	-63 645,14	-23,4 %	-11 993,40
Työntekijöiden palkat ja palkkiot	-63 638,54	-61,1 %	-55 645,14	-20,5 %	-7 993,40	-63 638,54	-61,1 %	-55 645,14	-20,5 %	-7 993,40
Työssäoloajan normaali-palkat	-80 075,44	-76,9 %	-55 645,14	-20,5 %	-24 430,30	-80 075,44	-76,9 %	-55 645,14	-20,5 %	-24 430,30
5000 Työntekijäpalkat	-80 075,44	-76,9 %	-55 645,14	-20,5 %	-24 430,30	-80 075,44	-76,9 %	-55 645,14	-20,5 %	-24 430,30
Loma-ajan ja sosiaalipalkat	16 436,90	15,8 %	0,00	0,0 %	16 436,90	16 436,90	15,8 %	0,00	0,0 %	16 436,90
5330 Lomapalkkojen jaksoitus	16 436,90	15,8 %	0,00	0,0 %	16 436,90	16 436,90	15,8 %	0,00	0,0 %	16 436,90
Osakkaiden ja omaisten palkat	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00
Osakkaiden ja omaisten palkat ja palkkiot	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00
5800 Osakkaiden/omaisten palkat	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00	-12 000,00	-11,5 %	-8 000,00	-2,9 %	-4 000,00
Henkilösivukulut	-22 772,14	-21,9 %	-14 032,45	-5,2 %	-8 739,69	-22 772,14	-21,9 %	-14 032,45	-5,2 %	-8 739,69
Eläkekulut	-20 273,31	-19,5 %	-8 973,04	-3,3 %	-11 300,27	-20 273,31	-19,5 %	-8 973,04	-3,3 %	-11 300,27
Eläkevaltuutusmaksut	-20 273,31	-19,5 %	-8 973,04	-3,3 %	-11 300,27	-20 273,31	-19,5 %	-8 973,04	-3,3 %	-11 300,27
6100 YEL-maksut	-511,18	-0,5 %	-1 905,90	-0,7 %	1 394,72	-511,18	-0,5 %	-1 905,90	-0,7 %	1 394,72
6130 TyEL-maksut	-24 349,67	-23,4 %	-9 963,84	-3,7 %	-14 385,83	-24 349,67	-23,4 %	-9 963,84	-3,7 %	-14 385,83
6140 Työntekijäin TyEL-maksut	4 587,54	4,4 %	2 896,70	1,1 %	1 690,84	4 587,54	4,4 %	2 896,70	1,1 %	1 690,84
Muut henkilösivukulut	-2 498,83	-2,4 %	-5 059,41	-1,9 %	2 560,58	-2 498,83	-2,4 %	-5 059,41	-1,9 %	2 560,58
Sosiaaliturvamaksut	-1 603,54	-1,5 %	-1 371,20	-0,5 %	-232,34	-1 603,54	-1,5 %	-1 371,20	-0,5 %	-232,34
6300 Sosiaaliturvamaksut	-1 603,54	-1,5 %	-1 371,20	-0,5 %	-232,34	-1 603,54	-1,5 %	-1 371,20	-0,5 %	-232,34
Pakolliset vakuutusmaksut	-895,29	-0,9 %	-3 688,21	-1,4 %	2 792,92	-895,29	-0,9 %	-3 688,21	-1,4 %	2 792,92
6400 Tapaturmavakuutusmaksut	-391,44	-0,4 %	-930,16	-0,3 %	538,72	-391,44	-0,4 %	-930,16	-0,3 %	538,72
6410 Työttömyysvakuutusmaksut	-878,77	-0,8 %	-3 091,99	-1,1 %	2 213,22	-878,77	-0,8 %	-3 091,99	-1,1 %	2 213,22
6420 Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksut	480,46	0,5 %	333,94	0,1 %	146,52	480,46	0,5 %	333,94	0,1 %	146,52
6430 Ryhmähenkivakuutusmaksut	-105,54	-0,1 %	0,00	0,0 %	-105,54	-105,54	-0,1 %	0,00	0,0 %	-105,54
Poistot ja arvonalentumiset	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32
6870 Poisto koneista ja kalustosta	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32	-2 191,95	-2,1 %	-5 419,27	-2,0 %	3 227,32
Liiketoiminnan muut kulut	-23 799,22	-22,9 %	-29 915,24	-11,0 %	6 116,02	-23 799,22	-22,9 %	-29 915,24	-11,0 %	6 116,02
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-127,19	-0,1 %	-229,32	-0,1 %	102,13	-127,19	-0,1 %	-229,32	-0,1 %	102,13
7010 Sisäiset palaverit ja henkilökuntajuhlat	-51,77	-0,0 %	-142,70	-0,1 %	90,93	-51,77	-0,0 %	-142,70	-0,1 %	90,93
7050 Työterveyshuolto	-17,00	-0,0 %	-570,50	-0,2 %	553,50	-17,00	-0,0 %	-570,50	-0,2 %	553,50
7060 Saadut Kela-korvaukset	0,00	0,0 %	571,79	0,2 %	-571,79	0,00	0,0 %	571,79	0,2 %	-571,79
7110 Kahviturvikkeet	-58,42	-0,1 %	-76,53	-0,0 %	18,11	-58,42	-0,1 %	-76,53	-0,0 %	18,11
7120 Työvaatteet	0,00	0,0 %	-11,38	-0,0 %	11,38	0,00	0,0 %	-11,38	-0,0 %	11,38
Toimitilakulut	-7 805,68	-7,5 %	-9 762,89	-3,6 %	1 957,21	-7 805,68	-7,5 %	-9 762,89	-3,6 %	1 957,21

Yrityksen taloudelliset vaikeudet

7230 Toimitilavuokrat	-3 623,75	-3,5 %	-4 875,00	-1,8 %	1 251,25	-3 623,75	-3,5 %	-4 875,00	-1,8 %	1 251,25
7360 Siivous ja puhtaanapito	-4,09	-0,0 %	-415,17	-0,2 %	411,08	-4,09	-0,0 %	-415,17	-0,2 %	411,08
7380 Vesi ja jätevesi	-67,51	-0,1 %	-314,06	-0,1 %	246,55	-67,51	-0,1 %	-314,06	-0,1 %	246,55
7390 Sähkö ja kaasu	-2 937,23	-2,8 %	-3 436,78	-1,3 %	499,55	-2 937,23	-2,8 %	-3 436,78	-1,3 %	499,55
7400 Jätehuolto	-214,90	-0,2 %	-171,60	-0,1 %	-43,30	-214,90	-0,2 %	-171,60	-0,1 %	-43,30
7450 Muut toimitilojen hoitokulut	0,00	0,0 %	-413,50	-0,2 %	413,50	0,00	0,0 %	-413,50	-0,2 %	413,50
7460 Vartiointi- ja turvallisuuskulut	0,00	0,0 %	-127,59	-0,0 %	127,59	0,00	0,0 %	-127,59	-0,0 %	127,59
7470 Muut toimitilakulut	-958,20	-0,9 %	-9,19	-0,0 %	-949,01	-958,20	-0,9 %	-9,19	-0,0 %	-949,01
Ajoneuvokulut	-1 728,66	-1,7 %	-442,56	-0,2 %	-1 286,10	-1 728,66	-1,7 %	-442,56	-0,2 %	-1 286,10
7530 Ajoneuvojen polttoaine	-1 177,06	-1,1 %	0,00	0,0 %	-1 177,06	-1 177,06	-1,1 %	0,00	0,0 %	-1 177,06
7540 Ajoneuvojen huolto ja korjaus	-118,73	-0,1 %	-137,40	-0,1 %	18,67	-118,73	-0,1 %	-137,40	-0,1 %	18,67
7560 Ajoneuvojen julkiset maksut	-314,76	-0,3 %	-79,02	-0,0 %	-235,74	-314,76	-0,3 %	-79,02	-0,0 %	-235,74
7570 Ajoneuvovakuutukset	-118,11	-0,1 %	-226,14	-0,1 %	108,03	-118,11	-0,1 %	-226,14	-0,1 %	108,03
Atk-laitte ja -ohjelmistokulut	-802,36	-0,8 %	-1 255,73	-0,5 %	453,37	-802,36	-0,8 %	-1 255,73	-0,5 %	453,37
7660 Atk-ohjelmistot, päivitykset ja ylläpito	-659,27	-0,6 %	-1 138,74	-0,4 %	479,47	-659,27	-0,6 %	-1 138,74	-0,4 %	479,47
7670 Atk-laittehuollot, korjaukset ja asennukset	-143,09	-0,1 %	0,00	0,0 %	-143,09	-143,09	-0,1 %	0,00	0,0 %	-143,09
7680 Atk-laittehankinnat (< 3v. kalusto)	0,00	0,0 %	-17,80	-0,0 %	17,80	0,00	0,0 %	-17,80	-0,0 %	17,80
7700 Muut atk-laitte- ja -ohjelmistokulut	0,00	0,0 %	-99,19	-0,0 %	99,19	0,00	0,0 %	-99,19	-0,0 %	99,19
Muut kone- ja kalustokulut	-1 228,38	-1,2 %	-3 984,40	-1,5 %	2 756,02	-1 228,38	-1,2 %	-3 984,40	-1,5 %	2 756,02
7720 Kone- ja kalustovuokrat	-1 084,38	-1,0 %	-611,53	-0,2 %	-472,85	-1 084,38	-1,0 %	-611,53	-0,2 %	-472,85
7730 Kone- ja kalustohuolto ja korjaus	-144,00	-0,1 %	-2 555,26	-0,9 %	2 411,26	-144,00	-0,1 %	-2 555,26	-0,9 %	2 411,26
7740 Kone- ja kalustohankinnat (< 3v. kalusto)	0,00	0,0 %	-817,61	-0,3 %	817,61	0,00	0,0 %	-817,61	-0,3 %	817,61
Matkakulut	-1 572,62	-1,5 %	-1 071,80	-0,4 %	-500,82	-1 572,62	-1,5 %	-1 071,80	-0,4 %	-500,82
7870 Kilometrikorvaukset	-1 572,62	-1,5 %	-1 071,80	-0,4 %	-500,82	-1 572,62	-1,5 %	-1 071,80	-0,4 %	-500,82
Edustuskulut	-120,40	-0,1 %	-238,30	-0,1 %	117,90	-120,40	-0,1 %	-238,30	-0,1 %	117,90
7990 Muut edustuskulut	-120,40	-0,1 %	-238,30	-0,1 %	117,90	-120,40	-0,1 %	-238,30	-0,1 %	117,90
Myyntikulut	-3 501,64	-3,4 %	-2 054,71	-0,8 %	-1 446,93	-3 501,64	-3,4 %	-2 054,71	-0,8 %	-1 446,93
8000 Maksetut myyntiprosiviot	-734,15	-0,7 %	0,00	0,0 %	-734,15	-734,15	-0,7 %	0,00	0,0 %	-734,15
8020 Myyntirahdit	-2 767,49	-2,7 %	-2 054,71	-0,8 %	-712,78	-2 767,49	-2,7 %	-2 054,71	-0,8 %	-712,78
Markkinointikulut	-60,00	-0,1 %	-498,30	-0,2 %	438,30	-60,00	-0,1 %	-498,30	-0,2 %	438,30
8050 Mainostoimistopalvelut	0,00	0,0 %	-240,00	-0,1 %	240,00	0,00	0,0 %	-240,00	-0,1 %	240,00
8070 Ilmoitusmainonta	-60,00	-0,1 %	0,00	0,0 %	-60,00	-60,00	-0,1 %	0,00	0,0 %	-60,00
8260 Kannatusilmoitukset ja -maksut	0,00	0,0 %	-258,30	-0,1 %	258,30	0,00	0,0 %	-258,30	-0,1 %	258,30
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 500,00	-1,4 %	0,00	0,0 %	-1 500,00	-1 500,00	-1,4 %	0,00	0,0 %	-1 500,00
8310 Patentit, mallisuoja ja tavaramerkit	-1 500,00	-1,4 %	0,00	0,0 %	-1 500,00	-1 500,00	-1,4 %	0,00	0,0 %	-1 500,00
Hallintopalvelut	-804,28	-0,8 %	-1 991,89	-0,7 %	1 187,61	-804,28	-0,8 %	-1 991,89	-0,7 %	1 187,61
8380 Taloushallintopalvelut	-768,00	-0,7 %	-1 920,00	-0,7 %	1 152,00	-768,00	-0,7 %	-1 920,00	-0,7 %	1 152,00
8420 Perintä- ja luottotietopalvelut	-36,28	-0,0 %	-71,89	-0,0 %	35,61	-36,28	-0,0 %	-71,89	-0,0 %	35,61
Muut hallintokulut	-4 121,85	-4,0 %	-8 385,34	-3,1 %	4 263,49	-4 121,85	-4,0 %	-8 385,34	-3,1 %	4 263,49
8480 Jäsenmaksut	-256,00	-0,2 %	0,00	0,0 %	-256,00	-256,00	-0,2 %	0,00	0,0 %	-256,00
8500 Puhelinkulut	-828,91	-0,8 %	-1 052,60	-0,4 %	223,69	-828,91	-0,8 %	-1 052,60	-0,4 %	223,69
8530 Datasiirtokulut	-368,75	-0,4 %	-148,89	-0,1 %	-219,86	-368,75	-0,4 %	-148,89	-0,1 %	-219,86
8540 Posti- ja lähettikulut	-378,75	-0,4 %	-4 966,05	-1,8 %	4 587,30	-378,75	-0,4 %	-4 966,05	-1,8 %	4 587,30
8560 Rahallikenteen kulut	-1 835,31	-1,8 %	-1 267,71	-0,5 %	-567,60	-1 835,31	-1,8 %	-1 267,71	-0,5 %	-567,60
8570 Pyörityserot	2,47	0,0 %	0,34	0,0 %	2,13	2,47	0,0 %	0,34	0,0 %	2,13
8580 Vastuuvakuutukset	-456,60	-0,4 %	-950,43	-0,3 %	493,83	-456,60	-0,4 %	-950,43	-0,3 %	493,83
Muut liikekulut	-426,16	-0,4 %	0,00	0,0 %	-426,16	-426,16	-0,4 %	0,00	0,0 %	-426,16
8760 Muut vähennyskelpoiset liikekulut	-426,16	-0,4 %	0,00	0,0 %	-426,16	-426,16	-0,4 %	0,00	0,0 %	-426,16
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-80 824,68	-77,7 %	38 080,16	14,0 %	-118 904,84	-80 824,68	-77,7 %	38 080,16	14,0 %	-118 904,84
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53
Muut	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53	-1 989,63	-1,9 %	-5 734,16	-2,1 %	3 744,53
9460 Korkokulut rahoituslaitoslainoista	-25,89	-0,0 %	-456,23	-0,2 %	430,34	-25,89	-0,0 %	-456,23	-0,2 %	430,34
9490 Korkokulut ostoveltoista	-123,95	-0,1 %	-4 766,50	-1,8 %	4 642,55	-123,95	-0,1 %	-4 766,50	-1,8 %	4 642,55
9540 Verojen viivästysseuraukset	-323,60	-0,3 %	-21,71	-0,0 %	-301,89	-323,60	-0,3 %	-21,71	-0,0 %	-301,89
9560 Lainojen hoitokulut	0,00	0,0 %	-18,00	-0,0 %	18,00	0,00	0,0 %	-18,00	-0,0 %	18,00
9610 Perimiskulut	-1 516,19	-1,5 %	-471,72	-0,2 %	-1 044,47	-1 516,19	-1,5 %	-471,72	-0,2 %	-1 044,47
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31	-82 814,31	-79,6 %	32 346,00	11,9 %	-115 160,31